

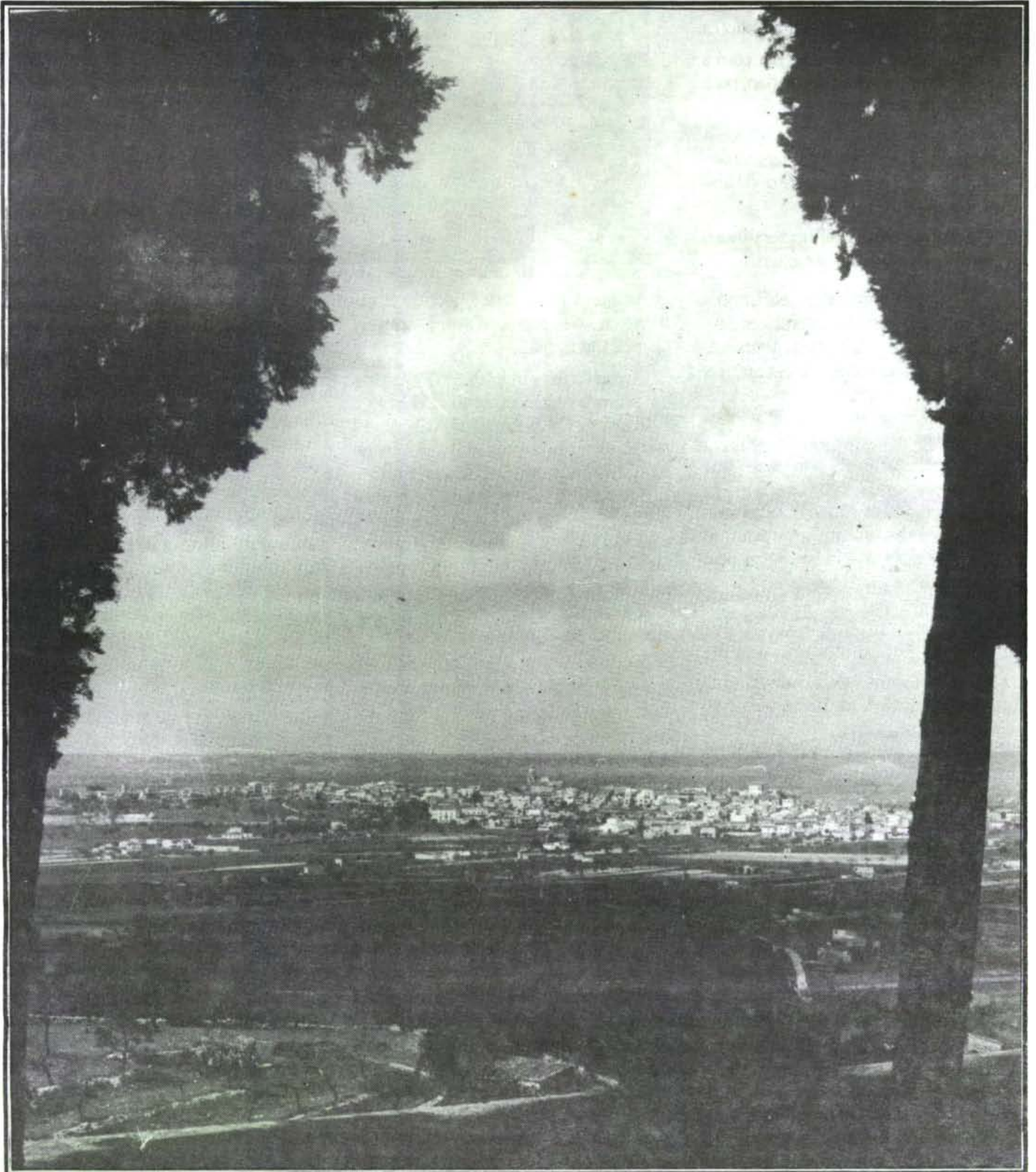
BONNA PAU

Núm 446 Any XXXVIII

MONTUÏRI

ABRIL 1990

L'Administració municipal a Montuïri: 1523

Les eleccions dels càrrecs municipals que han de regir el poble per un temps determinat s'han fet de distintes formes al pas de la Història.

Avui parlarem de com estava estructurat el poder i l'administració municipal abans del decret de Nova Planta a començament del segle XVIII a Mallorca.

El que coneixem avui en dia com a batle i els seus regidors ja existien, però amb diferents noms i funcions.

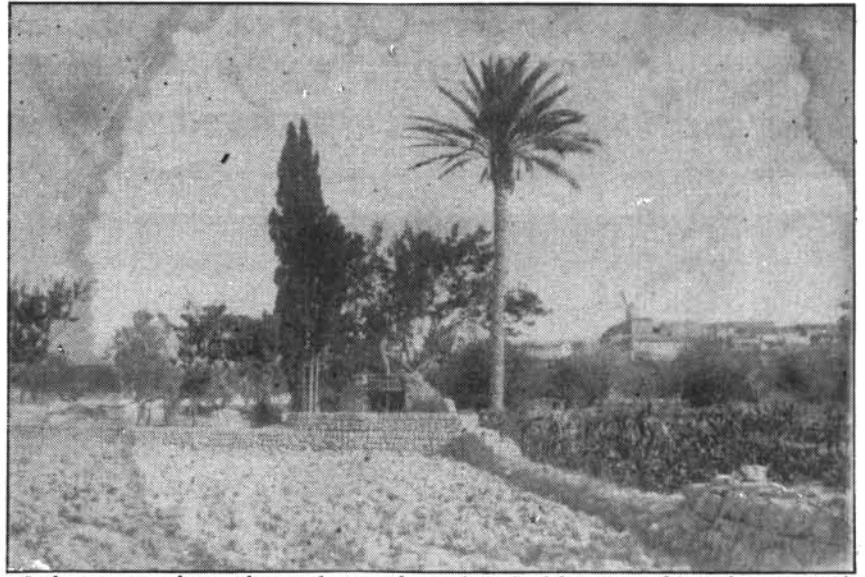
A sac i sort (insaculació) es triaven 4 jurats i un nombre de consellers determinat que depenia de número d'habitants del poble.

Vegeu com descriu el doctor Alvaro Santamaria (1) aquesta estructura:

“Els jurats executaven els acords adoptats en els Consells, assemblees deliberants i resolutives. Amb els jurats col·laboraven el mostassaf, el clavari, els taxadors i els comptadors, part del personal subaltern del municipi. El Mostassaf, renovat anualment per sorteig i nomenat pel lloctinent reial entre una quaterna proposada pel Consell de la Vila, era competent en matèries relacionades amb l'abastiment, el sistema de peses i mesures, els preus, la higiene i sanitat municipal i urbanisme.

El Clavari era responsable de l'àrea finacera, com a receptor dels rebuts o ingressos municipals i de les dades o pagaments lliurats pels jurats. Els Taxadors avaluaven els patrimonis dels veïns a efectes de recaptació de les talles, impost sobre el patrimoni total (béns immobles, semovents i mobles). Els Comptadors auditaven els comptes del clavari i, en general, dels qui administraven diners de la comunitat.

Tots ells —clavari, taxadors, comptadors— es renovaven anualment pel mateix sistema de sorteig per insaculació. El personal facultatiu (cirurgia, mestre, secretari, missèr, procurador) i

Segles passats, els taxadors avaluaven els patrimonis del veïns a efectes de recaptació

el subaltern (saig, fosser, escolà) el nomenaven els jurats d'acord amb el Consell municipal.

A cada vila administrava la justícia en primera instància, amb apel·lació a l'Audiència, el Batle Reial, delegat del rei al municipi i president del Consell municipal, nomenat anualment pel lloctinent reial, d'una quartena proposada per la respectiva vila pel sistema d'insaculació. La secretaria de la cùria del batle la duïa un escrivà, nomenat pel rei, que la gestionava per arrendament, és a dir, pagava a la Procuració Reial una quota variable segons les viles”. (2)(3)

Passarem ara a transcriure una d'aquestes eleccions així com estava reflectida a un llibre de consells (llibre d'actes) municipal:

“Die a dos del mes de maig MDXXIII Los die e any de sus dit per consuetut i pràctica i ordenació del present Regne és estat pels nostres predecessors ordenat de fer habilitació de tres en tres anys per les parròquies de la part forana tot lo regiment necessari en cadascuna parròquia per dits tres anys i com la habilitació sigui caiguda en lo present any per virtut de la dita ordenació i pràctica amb els honorats en Joan Mesquida, Joan Miralles, Pere Joan Ribes, Miquel Mas, jurats l'any present de la Parròquia de Montuïri los quals prengueren per jurats los honorats, en Bernadí Company, Antoni Miralles, Rafel Planes, Bartomeu Mas mitjançant los quals feren l'habilitació en la forma i tenor següent:

I primerament en lo ofici de batle foren elegits vuit homens i d'aquells escrits llurs noms en vuit trossos de paper i mesos en vuit redolins de cera i son los devall escrits Joan Mesquida, Pere Joan Ribes, Antoni Miralles, Bartomeu Forner, Pere Mas, Bernadí Company, Bernat Ribes i Rafel Planes.

Item per ofici de mostassaf foren elegits deu homens i aquells escrits llurs noms en deu trossos de paper i mesos en deu redolins de cera i són los següents: Antoni Rossinyol, Bernadí Company, Miquel Mas, Miquel Miralles, Joan Miralles, Perot Ribes, Miquel Picornell menor, Pere Ferrando, Rafel Planes, Bartomeu Barceló.

Item per ofici de jurats de fora villa foren elegits deu homens i d'aquells escrits los llurs noms en deu trossos de paper i mesos en deu redolins de cera i són los següents: Pere Mayol, Julià Miralles major, Gabriel Mesquida, Antoni Miralles, Bernat Picornell, Jaume Company, Gregori Ribes, Bartomeu Forner, Jeroni Ribes i Guillem Picornell.

(Continuarà)

Guillem Mas Miralles

PORTADA

DES DEL PUIG DE SANT MIQUEL

El proper 17 d'aquest mes tonarem celebrar la "Festa des Puig" i de bell nou podrem tornar gaudir, des d'allà, d'aquesta bella panoràmica de Montuïri

1) SANTAMARIA ARAÑEZ, Alvaro.: "Nueva Planta de Gobierno de Mallorca". Palma. Consell Insular de Mallorca. Pgs. 519-520.

2) Text traduït de l'original en castellà.

3) Per conèixer més a fons el funcionament de les institucions mallorquines a l'Edat Mitjana es pot consultar la tesi doctoral de Joan Miralles, MIRALLES I MONSERRAT, Joan. "Un llibre de Cort Reial mallorquí del segle XIV". Palma de Mallorca.- Moll, 1984 - Vol. I. Pàgs. 11 - 43.

Investida de cavall i arribada d'ase

Tots sabem que costa molt trobar un bon amic que sigui feel i en qui puguem confiar. Els qui tenen qualsevol tipus de negoci saben bé que no és fàcil fer un nou client. Però estic segur que uns i altres estarien d'acord en que lo realment difícil és conservar aquest amic o mantenir aquell client.

Dins el matrimoni, el que més costa no és caure dins la monotonia dels dies i la rutina dels anys. És tot un art saber conservar l'amor fresc i ésser creatius a l'hora de donar-se l'un a l'altre perquè la pols del temps no cobresqui les il·lusions i projectes que es tenien de casats de fresc. Encara que tot això es pugui aconseguir, hem d'admetre que és cosa d'humans cansar-se i mirar la vida amb el prisma de la desgana i la grisor, la inconstància i el passotisme.

Potser aquesta sigui la causa per la qual moltes empreses humanes de tot tipus, culturals, recreatives, esportives, educatives... que en un principi havien començat amb força, empena i carregades d'il·lusió, amb el pas del temps han anat caient dins la monotonia, el cansament i el desànim. Algunes d'elles fins i tot han acabat per desfer-se o desaparèixer.

Sembla que aquest corc del cansament, la rutina, el passotisme, el desànim, està present també dins certs estaments o grups de la nostra vila que tenen tots els símptomes d'una de les malalties més de moda: la inconstància.

Darrerament, al nostre poble hi ha hagut algunes coses que han tingut investida de cavall i arribada d'ase. Entre elles en vull descriure tres: Ràdio Murta, el Local Jove i la Rua.

1 - Ràdio Murta

¿Qui no recorda els esforços que es feren per posar en marxa Ràdio Murta? Amb uns medis pobríssims, sense cap tipus d'infraestructura, sense un mínim d'aparells i de tècnica, però amb molta il·lusió i ganes per part de "l'equip fundador". L'emissora local començava a emetre, aviat farà quatre anys. El poble rebia amb entusiasme aquelles defectuoses emissions que, amb un poc de sort, els oients arribaven a captar i a

L'investida que va tenir el "Local Jove" així com també les de "Radio Murta" i "Sa Rua" han esdevingut en "arribada d'ase"

les que donaven suport fent-se socis de la ràdio amb una aportació voluntària a fons perdut.

Amb el temps començaren a millorar-se les condicions tercermundistes d'emissió i Ràdio Murta aconseguí connectar amb els oients transmetent el batec de la vida del poble. Amb la vinguda del conjunt musical "Duncan Dhu" amb la subvenció de l'Ajuntament i algunes accions més que es dugueren a terme, Ràdio Murta solucionà el problema econòmic, comprà aparells adequats, aconseguí un estudi molt digne, traslladà l'antena al Puig i millorà notablement la seva programació, gràcies a les dues dotzenes de persones que de manera desinteressada, només per pura afició, feien ràdio.

Però ben aviat s'acabaren els temps de les vaques grasses. El corc del cansament i la rutina començà a roegar el cor de la ràdio; el nombre de persones disponibles davallà considerablement, lo mateix que la qualitat de la programació, fins que s'arribà al punt d'haver de reduir l'horari d'emissió, fent esforços per mantenir el que actualment s'està fent.

2 - El Local Jove

Encara que sempre he sostingut que el Local Jove s'enfocà malament des del principi (jo vaig emprar aquesta frase: "es té la gàbia però no els ocells"), és innegable que el Local Jove va tenir moments bons en els que es muntaven

activitats, fins i tot es començà a fer una revista, hi acudiren bon nombre d'adolescents i era un lloc de reunió i trobada... però no s'acabà d'arreglar i avui està esperant temps millors.

3 - La Rua

Sens dubte, fa cinc anys la Rua de Montuiri era una de les més animades de Mallorca. Molta gent de fora poble venia a participar-hi. A la vila un mes abans ja es començava a crear ambient, les pandilles s'organitzaven i es posaven a pensar de què s'havien de disfressar.

A la Plaça Vella no hi cabia una punta d'agulla, tan animat anava el ball; la bauxa durava fins a la matinada; fins i tot n'hi havia que es disfressaven un parell de pics canviant d'indumentària. Fa dos anys la Rua començà a davallar. L'any passat ja fou magreta. Enguany ha caigut en picat, crec que fou un fracàs. I no hi val dir que ara es fan Rues pertot i en conseqüència no ve gent de fora poble; això és veritat, però tots sabem bé que els montuïers no necessitam ningú per animar una festa, tenim força i entitat suficient per fer-la nosaltres. El que passa, segons el meu parer, és que ens cansam de tot, no sabem conservar el que tenim. La constància no és el nostre fort.

Si no anam vius podem ser un poble que es mou segons els impulsos dels qui governen; aquests poden influir positivament o negativament sobre el quefer

(Continua a la pàgina següent)

Un càntic A LA PEDRA DES PEIX

A la vorera del camí pedregós dorm el somni dels segles *la pedra des peix*.

Incessantment sent el trepidar dels carros i el trotar de les lleugeres mules que, afanyoses, es dirigeixen a *Son Reus, Son Garivari, Es Coll des Xoriguers, Aube-nyà* i a altres finques.

Els primers raigs del sol l'han coberta amb el seu mantell d'or i la tímida nit revestida de negra capa pluvial, també l'ha coberta.

Investida de cavall i arribada d'ase

(Ve de la pàgina anterior)

quotidiana, els costums i les tradicions; però en definitiva són les persones que fomen la comunitat local les que marquen el ritme dels esdeveniments i és el poble el qui, al capdavant, fa que les coses —com el cas que avui coment— tinguin investida de cavall i arribada d'ase, o no.

Andreu Genovart

Compassives, des del cel, les estrelles han plorat la seva soledat fins que l'astre de la matinada l'ha saludat amb el seu, somriure blanc i fresc.

Diuen que, en altre temps, fins a allà arribaven els seixantins i des del petit cim, amb el corn, dardellaven el silenci dels voltants i les madones, afanyoses, anaven a la compra.

Tots aquells paratges estaven plens de blanques casetes com la neu a un parral que compartia la vida amb la dels seus pacífics habitants.

Es pot dir que els nostres avantpassats dicorregueren la seva vida regant la terra amb la suor del seu front, omplint els aires de cançons tan garrides com la de *els segadors, les figueroleres, des batre* i tantes altres que ens parlen d'un folklore ric i venerable que, com Rut, bona espigoladora, no podem permetre que es perdin.

Aquest "càntic" fou publicat en castellà, a BONA PAU, fa 25 anys. Era l'abril de 1965.

Esperem que, de bell nou, el lector torni gaudir de la seva lectura, ja que pràcticament no ha perdut actualitat.

Sants i sans costums els dels nostres avantpassats que sabien compartir entre els seus treballs tantes jaculatòries perquè Déu els beneís!

Continuarà, dormida, a la vora del camí, *la pedra* amb la companyia d'humil herba on, sovint, s'hi posarà un o altre aucell solitari i escoltarà el trot de noves mules, l'estrèpit de noves màquines del camp, ja que, sens dubte, un dia no molt llunyà, també es modernitzaran els treballs camperols i noves generacions tornaran passar pels durs camins.

Deixarem també una història. La feim ara amb la nostra vida i amb les nostres obres.

Que la nostra història sia digna!

SOBRASSADA MALLORQUINA DE PORC NEGRE

EMBOTITS FIOL

Garrover, 38
Tif. 64 61 33
MONTUÏRI
(Mallorca)

EMBOTITS ES PAGÈS

Sa Torre, 49
Tif. 64 64 51
64 60 70
MONTUÏRI (Mallorca)

Per tornar a lo nostro fabricam

l'autèntica sobrassada de porc negre mallorquí
elaborada a l'antiga usança i emprant tota
la carn noble del porc de raça mallorquina.

Ingredients:

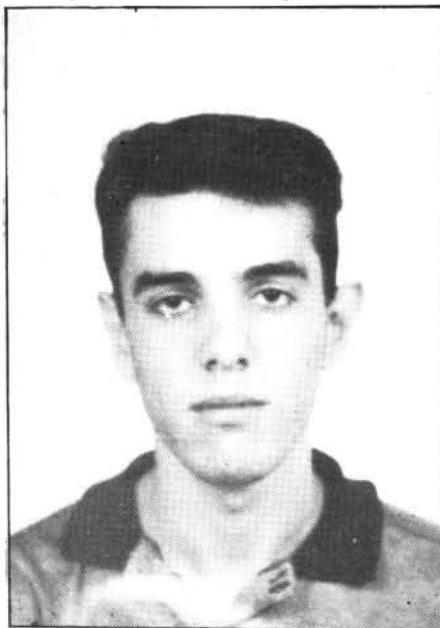
Llomillo, llom, paleta, magre,
xulla, pebre vermell de Pòrtol,
sal i espícies naturals.

Pere Fernández Sánchez

Un jove montuïrer que estudia quart curs de perruqueria

No tothom pot ni deu exercir una carrera. Qualsevol professió pot esser tan digna o més que la d'aquells que han hagut de dedicar anys a l'estudi. Avui, un jovenet alegre, amb serietat, Pere Fernández Sánchez, es prepara per desenvolupar un ofici que no desdiu dels altres.

- ¿Quina és la teva edat, Pere?
- Ara tenc 17 anys.
- ¿A què et dediques?
- Estudii i faig feina.
- ¿Què estudies?
- Estudii quart de perruqueria.
- ¿Quines assignatures tens?
- Pràctiques, tecnologia, física, matemàtiques, llengua castellana, llengua catalana, anglès i dibuix.
- ¿De què fas feina?
- Estic a una perruqueria de S'Arnal fent de perruquer.
- ¿Quants d'anys són necessaris per fer de perruquer?
- Són dos anys, per tenir el grau d'auxiliar, i cinc anys per ser professor.
- ¿Per què has escollit ser perruquer?
- Perquè m'agrada.
- I ara, ja passant a un altre caire del teu ofici, podries dir-nos: ¿Trobés que el pentinat fa una persona?
- Sí, molt (contesta sense pensar-s'ho). Pens que el pentinat pot canviar totalment una persona.
- ¿Penses instal·lar una perruqueria a Montuïri?
- De moment, no.
- ¿On la muntaries, idò?
- Segurament a Ciutat.
- ¿Penses que es pot seguir una moda en pentinats?
- No, perquè és una cosa molt estesa i cada persona va al seu gust.
- ¿Trobés que la gent de Montuïri està al corrent dels pentinats?

- Sí, sobretot la gent jove.
- ¿Consideres que té futur el món dels cabells dins Montuïri?
- Si ho dius en el sentit d'obrir una perruqueria, pens que aquesta no pros-

Pensa que el pentinat pot canviar totalment una persona.

“El món del cabells té futur perquè la gent se'ls cuida molt”

peraria; en canvi el món del cabells, sí, perquè la gent se'ls cuida molt.

- ¿Quin és el teu perruquer preferit?
- El meu “jefe”, En Jesús Machado.
- ¿Tens cap estil propi, especial?
- No; en tenc molts, segons la persona i el que vol que li facis.

-Ja per acabar, podries dir-nos, quan tens un cap davant tu, ¿què és el que t'agrada més fer?

-Tallar i fer un canvi d'imatge total.

Ma. Antònia Rigo

CORREDURIA DE SEGUROS
GOMILA S.A.

Carrer Jaume II, 4 - Telf. 64 60 43 - Montuïri

**Un pont
entre la
companyia
i vostè**

Rosa Nicolau Pocoví

Regidora de festes i batlessa del "Dia des Puig"

La nostra coneixença amb Rosa Nicolau Pocoví no és excessiva. Això motivà que a la presentació li féssim d'entrada aquesta pregunta:

—¿Rosa o "Rossita"?

I ella, amb confinça, ens respongué tod'una, sense cap compliment:

—Rosa. Ja està bé, després de tants d'anys... Jo som Rosa.

No li demanàrem l'edat perquè recordàrem que ella fou la primera persona que BONA PAU va inserir amb motiu de la nostra primera aparició. Casada, amb dos fills, prengué possessió del seu càrrec de regidora de l'Ajuntament de Montuïri el 29 de desembre de 1988 per renúncia de Joan Rosselló, del PP.

Aquesta fou la nostra entrevista:

—¿No t'havies aficat mai en política?

—No.

—I ara, després d'haver passat un any i busques, ¿com ho veus?

—Bé. Hi ha molta feina per fer, i es poden fer moltes coses; però jo tampoc tenc molt de temps.

(En aquests moments recordàrem que està regentant una carnisseria).

—Dins l'Ajuntament, ¿et sents a gust o tal vegada discriminada pel fet de ser dona?

—Em sent molt bé, gens discriminada

—¿Com et consideren els altres regidors?

—Com si fos un més.

—¿Tant si són del teu partit com si no ho són?

—Tots, en general, es porten molt bé.

—Actualment, dins l'Ajuntament, ¿quin càrrec tens?

—Som regidora de festes, de totes les festes que es fan en el poble.

—¿No sols de les festes de Sant Bartomeu...?

—De totes les festes que es fan.

—¿I de les dels darrers dies?

—També (contesta expressant la seva evidència).

—Idò, ¿per què enguany deixaren de

Era durant les beneïdes de Sant Antoni passat quan, desaparebuda, poguérem captar la nostra regidora de festes

fer el fogueró a la Plaça de les Tres Creus?

—Perquè la gent que participa a la festa dels darrers dies, disminueix de cada any. Abans venia molta gent de fora. Ara, com que a cada poble n'hi ha, la gent es reparteix. I pensant que hi hauria manco gent, vàrem creure que la que assistiria havia d'estar més concentrada; i així, amb manco foguerons, no estaria tan escampada pel poble.

—Actualment, ¿com veus les festes de Sant Bartomeu?

—La festes de Sant Bartomeu sempre estan molt bé, a Montuïri. La gent hi participa molt.

—¿Pensau alguna modificació o renovació per a aquest any que ve, o qualque novetat?

—Encara no n'hem parlat massa. No tenim res pensat. Les festes estan ben completes; són unes festes que, a la gent de Montuïri, agraden molt.

—Quan tu eres petita, ¿com veies Sant Bartomeu?

"A l'Ajuntament hi ha molta feina per fer i es poden fer moltes coses"

"Em sent molt bé, gens discriminada"

—Sempre m'han agradat molt les festes de Sant Bartomeu. Són les, més alegres.

—Respecte a la festa del Puig, vàrem veure que t'havien nomenat batlessa per aquell dia...

—A la festa del Puig cada any es fa lo mateix.

—¿No teniu pensat alguna innovació?

—No. Pensam fer-la seguint la mateixa tradició de cada any.

—Com a regidora responsable de festes, ¿què consideres que és allò que no s'hauria de perdre de les festes, perquè és més nostre?

—Crec que tot s'ha de conservar, no s'hauria de perdre res de quant hi ha.

—Sobre allò que abans feien i ara no, ¿heu pensat res?

—Crec que, des que me'n record, no s'ha deixat de fer res. Si altre temps es feien altres coses, no ho sé.

—¿Com creus que encara es podrien revitalitzar les festes o recuperar alguna tradició? I amb aquesta pregunta, pensam —li deim— que la feim a la persona que és la responsable de les festes.

—No, no hem pensat res.

—¿I respecte als Cossiers i Dimoni?

—Són l'ànima de les festes.

—¿Creus que avui com avui, la joventut es diverteix per les festes?

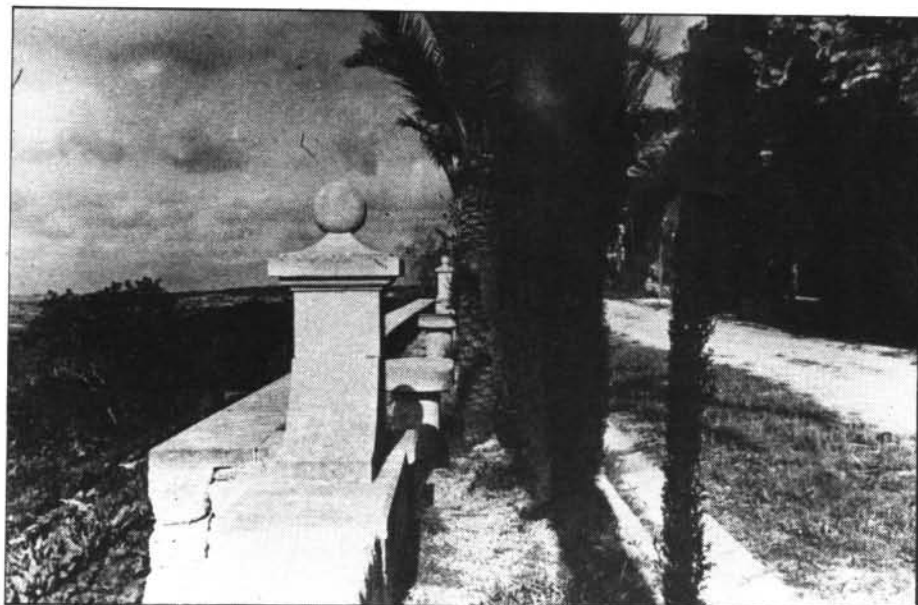
—Per les festes patronals, crec que sí; veig que la gent hi participa molt. Prova d'això és que cada any hi ha una gentada immensa. Crec que sí.

—¿Consideres, tal vegada, que d'alguna manera es dicriminen les dones?

—Crec que no. És més, estic convençuda que no. Lo que passa és que la majoria de dones no es decideixen tant, però no crec que es dicriminin.

(Continua a la pàgina següent)

VISTES DES DEL PUIG

Des de qualsevol indret del Puig es destrien paisatges meravellosos

RESIDÈNCIA DE LA 3a. EDAT

El projecte ja està redactat

La construcció de la residència de la Tercera Edat a l'edifici de Ca Ses Monges sembla que va per bon camí. El batlle té la intenció —segons expressà ja en el ple del passat 27 de febrer— d'incloure'l dins el "Pla d'Obres i Serveis-1990".

Segons hem pogut saber del mateix batlle, el projecte puja 78 milions de pessetes i la construcció es farà en tres fases. Enguany s'hi destinaran de 25 a 30 milions, depèn encara de la redacció definitiva del projecte que està elaborant l'arquitecte. Naturalment la primera començarà enguany i s'hi pensa destinar aquesta quantitat, i en tres anys es farà tota la residència.

Rosa Nicolau Pocoví

"Els Cossiers i el Dimoni són l'ànima de les festes de Sant Bartomeu"

"Lo que pensen els altres de mi no és una cosa que em preocupi molt"

(Ve de la pàgina anterior)

—I ja passant a un altre tema; ¿per què creus que dins l'Ajuntament hi ha tan poques dones, per quin motiu no s'hi afiquen, en general?

—El perquè no el sé, però crec que no té res que veure el fet que sia home o dona; crec que si les dones s'ho proposassin... no passaria res.

—Si tu haguessis d'animar les dones a que hi participassin, ¿què els diries?

—Jo no som molt especialista per animar (contesta somrient). No desanimaria ningú, sinó tot el contrari, animaria.

—¿Has sentit comentaris respecte al que pensen les altres, sobre que hi hagi una dona regidora a l'Ajuntament?

—No n'he sentits, de comentaris; sobretot desfavorables. Al contrari, n'he sentits més dels homes, sobretot d'aquells que diuen que les dones estarien millor a ca seva. Ara bé, de les dones, no n'he sentit cap. Tampoc no és una cosa que em preocupi molt.

—¿Creus, per acabar, que, des de BONA PAU, hauríem de recolzar més les festes?

—Consider que no sols les festes, sinó tots els esports i coses que es fan en el poble. S'hauria de potenciar tot quant fos possible.

I així acabarem l'entrevista, no sense assegurar-li que, des d'aquestes pàgines, estam —com hem estat sempre— disposats a ajudar i col·laborar en tot quant sia per al bé del nostre poble.

Onofre Arbona

Així com està projectat, serà una construcció que, una vegada enllestida, quedarà molt bé. Es preveu que la contractació de les obres es faci a finals d'abril. Constarà de 12 habitacions dobles amb bany, biblioteca, sala d'actes, bugaderies, ascensor... el menjador s'ampliarà... tot un edifici que suposarà bastants de milions de pessetes, de què ara no es disposa.

L'interior canviarà tot, s'haurà d'esbucar, però la façana romandrà igual.

NOMENAMENT

Després d'haver guanyat les adients oposicions, ha estat nomenat Tènic Auxiliar d'Arxius i Biblioteques del C.I.M., el nostre redactor, Llicenciat en Història, Guillem Mas Miralles. Enhorabona!

PROJECTE DE REHABILITACIÓ DELS ANTICS CAMINS DE MALLORCA

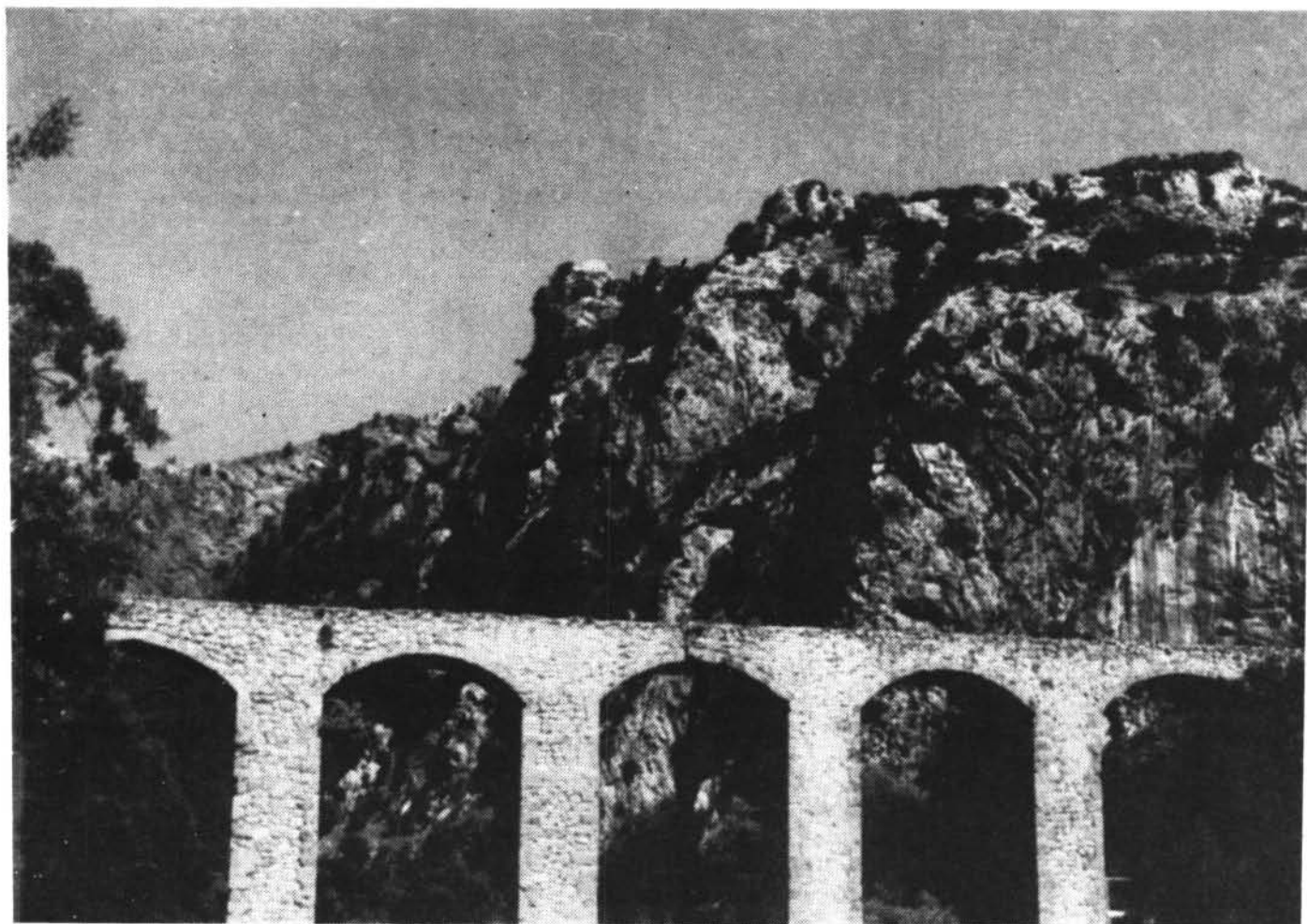
ESCOLA-TALLER DE CONSERVACIÓ DE LA NATURA

ESCOLA-TALLER DE MARGERS DE MALLORCA

El Consell Insular de Mallorca ha iniciat el projecte de rehabilitació d'antics camins de Mallorca, que duu a terme des de FODESMA, amb les Escoles - Tallers de Conservació de la Naturalesa i de margers.

Si estàs interessat/da en col·laborar, si tens informació o pots recollir-la en diferents activitats (treball, excursions, etc.) ens serà de gran utilitat.

Per a més informació
FODESMA General Riera, 111
07010 PALMA DE MALLORCA
Tlfs. 75 06 22 - 75 52 83

En qüestió d'aigües, volem posar Mallorca al corrent.

L'aigua corrent ha passat d'esser un privilegi a constituir una necessitat per a la vida moderna. La construcció de ponts i aljubs fou la primera passa. La canalització de l'aigua, la segona. Avui els pobles de Mallorca han crescut i s'han desenvolupat, però molts d'ells encara no compten amb aigua canalitzada, ni tampoc amb una adequada xarxa de clavegueram.

Per a paliar aquestes deficiències, el Consell Insular de Mallorca ha posat

en marxa un Pla de Sanejament i Abastiment, un pla d'aigües per a posar Mallorca al corrent.

**PLA DE SANEJAMENT I
ABASTIMENT D'AIGÜES
A LA PART FORANA**

Un pla per a millorar

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

S'HA DIT QUE...

... amb so llenguatge que empra es jovent d'avui surten frases com aquesta: "Com t'ho diria, jo, "tio"; aquesta nina m'alucina,estic fet pols per ella, miraré "d'enrollar-me". Ba! Això està xupat".

—oOo—

... lo pitjor no és que estiguis fet pols, és que si llavones te peguen una bufada no queda res de tu.

—oOo—

... ¿Que no heu vist ses monedes noves? Es qui faran es gran necogi seran ses òptiques. Totes ses madones velles s'hauran de comprar ulleres ni no volen donar a sa bacina una lletia en lloc d'un duro.

—oOo—

... es vells truquers han perdut ses missions i es trumfos; mirau que deixar guanyar una parella com En Xesc Aloi i En Pere Joan Terric! No, i tothom se n'hagué de tèmer; sabeu que n'amollaren de trons, coets, pets i altres matèries renoueres! Pareixia sa guerra.

*Tan joves...
i ja comencen a ensumar...*

—oOo—

... de "los tres jueves que hay en el año, que relucen más que el sol.." primer llevaren l'Ascensió, ara el Còrpus; si anam d'aquest pas d'aquí a un parell d'anys celebrarem es Dijous Sant es dia de Pasqua. Se veu que an es Govern no li agraden ses festes a mitjan setmana, però a mi sí.

—oOo—

... bé en fan de sortides, bauxes, dinars i excursions es de sa tercera edat. I ara, ballar; però no de bot, sinó de saló, que és més falaguer i més modern. Ningú vol quedar enrere ni sentir-se vell.

—oOo—

... un no sap a què vénen aquests "passes" de models de primavera de Ca Na Poeta, quan sembla que de s'hivern —que enguany no n'ha fet— passarem directament a s'estiu.

—oOo—

... el món ve capgirat. A principis de març ja n'hi havia que anaven només amb cos de camia perquè feia un temps primaverat, quasi estiuenc; en canvi quan entrà sa primavera semblà que havíem estenat s'hivern, i a finals de mes patírem es dies més freds de s'any. Tots aquells que ja havien retirat bufandes i abrics —si es que n'havien duit— els varen haver de tornar treure.

—oOo—

... s'edifici de sa Creu Roja que se construirà devora sa carretera serà tan preciós que fins i tot es possible que alguns dels joves que ja hi havien fet es servici demanin per tornar-l'hi fer.

EN XERRIM

LES NOSTRES OBRES LLUEN PER ELLES MATEIXES

SAMPOL

MONTAJES ELECTRICOS SAMPOL SA

CENTRAL: C/ Jesús, 14 - Palma de Mallorca 07003 - Tlf. (971) 29 26 00 /04 / 08. Fax (971) 20 34 56

DELEGACIÓ CENTRE: Pol. Ind. Miralcampo de Arriba. Av. Conde Romanones, Par. 3, Letra L.
Azuqueca de Henares (Guadalajara) 19200

DELEGACIÓ SUD: Av. Kansas City, 12. Sevilla 41007. Tlf. (95) 457 20 37. Fax (95) 457 48 19

TERCERA EDAT Dia dels Majors

L'Associació de la Tercera Edat de Montuïri va celebrar el "Dia dels Majors" el passat 21 i 22 de Març, coincidint precisament amb l'entrada de la primavera.

L'horabaixa del dimecres, a la Sala Mariana, Lourdes Mazaira, Llicenciada en Història i Arqueologia, oferí una interessant conferència, il·lustrada amb diapositives, sobre el valuós patrimoni arqueològic de què disposa la nostra Comunitat Autònoma. Seguidament tots els assistents participaren i gaudiren d'un berenar i brindaren per la commemoració del "Dia del Major".

Com a colofó, el dia següent l'ompliren amb una excursió a la costa Ponent de l'illa. Voltaren ran de mar des de Ciutat per Palma Nova, Andratx, Estellencs, Banyalbufar, Valldemossa... Dinaren en Es Grau i tornaren a la vila quan ja s'ençenien els primers llums.

L'INVENTARI HISTÒRICO- ARQUEOLÒGIC DE MONTUÏRI

La mateixa arqueòloga, en el transcurs de la conferència, a la Sala Mariana, va anunciar que l'any que ve s'emprendrà l'elaboració de l'inventari arqueològic del nostre poble. Una tasca que haurà de satisfer tots els qui aprecien el nostre passat cultural. D'aquesta manera Son Fornés, Es Campanar des Moros i altres monuments seran degudament catalogats.

HOMENATGE A MATEU MIRALLES "COSTA"

L'Agrupació local del PSOE va retre el passat 25 de març un homenatge a Mateu Miralles Jordà "Costa", de 81 anys, un dels més vells socialistes de Montuïri i regidor que fou de l'Ajuntament en el primer Consistori de la democràcia.

A l'acte hi assistiren a més d'un bon grup de militants i simpatitzants, la plana major de la FSB-PSOE i la local i un grapat de socialistes bascs que eren a Mallorca. A la festa no hi mancaren ni el ball de bot ni el concert de la banda de música. A l'acabament del

dinar de germanor —celebrat en Es Dau i al que hi participaren més de 300 comensals— se li entregà una placa commemorativa.

La publicació interna local deia de l'amo En Mateu "Costa" que "es una persona afable, conciliadora, treballadora i que ha dedicat bona part de la seva vida a lluitar i encoratjar la gent per aconseguir un Montuïri en llibertat, obert i generós amb la seva història".

N. de la R.- Per al pròxim número, l'amo En Mateu "Costa" ha accedit a que publiquem una entrevista amb ell. Confiam fer-ho.

A Montuïri **FIAT** MOTOR ES PLA **FIAT**

COTXES D'OCCASIÓ

Vicenç Martí Cardona

Carrer Emili Pou, 36

*

Tlf. 64 61 84

*

MONTUÏRI

URGÈNCIES MÈDIQUES

El número del telèfon per a les urgències mèdiques que es necessitin des de Montuiri, ha canviat. A partir d'ara és aquest: 28 13 13 i busca 21 89.

NO HI HAGUÉ PLENARI

El Consistori de la vila no es va reunir cap vegada durant el mes de març degut a que dia 30 finalitzava el plaç d'exposició pública de les Normes Subsidiàries. I com que se n'havia de constituir un altre immediatament després, aquest s'haurà celebrat un dels primers dies d'abril.

CONCESSIONARI DE COTXES

Durant aquest mes passat s'ha instal·lat a Montuiri una empresa de venda de cotxes nous i d'ocasió, la qual té la representació de la casa "Fiat". El concessionari és Vicenç Martí Cardona i té el magatzem en el carrer Emili Pou, prop de les Escoles. L'establiment és "Motor Es Pla".

DOS DITS DE SENY

"¿Salomó saps què va dir, i era un homo intel·ligent?: que no era convenient ni terra prop de torrent ni vinya prop de camí ni dona prop de convent".

Així diu la cançó popular. Per a la gent del poble, dins i fora de la Bíblia, Salomó ve a ésser el prototipus del seny i el sentit comú, i en això resideix la seva proverbial saviesa. Dins les "rondalles mallorquines" hi trobam també aquests tres "conseis del rei Salomó", tan plens de seny:

- "No deixis mai ses carreres velles per ses novelles".

- "No te posis mai allà on no et demanen".

- "Mai facis res que no hi hagas pensat tres vegades".

Sense cap pretensió d'arribar-li "ni a ses soles des peus", crec que el nom de Salomó és el més idoni per adoptar-lo com a pseudònim a l'hora de redactar aquests "dos dits de seny". Si hi veniu a bé, vos saluda atentament

Salomó

CURS DE TALL I CONFECCIÓ

A principis de març es va iniciar en el local de Ca Ses Monges el curs de tall i confecció. Està dirigit per Antònia Rigo "Diega" i les classes són els dimarts de 3 a 5. La durada serà aproximadament d'uns dos mesos.

CAMPIONAT DE TRUC

Amb tanta animació com anys enrera se celebrà el campionat de truc de Can Pieres. Acabà el 12 de març i es proclamà campiona la parella formada per Xesc "Aloi" i Pere Joan "Tarric".

EL DISC DEL GRUP "BRAVO"

"S'Eixam" ha col·laborat en l'edició del disc del grup "Bravo and dj's" titulat "Difacil Rap" mitjançant la creació de la portada que duu retrats i sarau de la discoteca.

Agraïm l'atenció d'haver-nos obsequiat amb aquest disc, situat dins la llista dels 40 principals.

EL FISCAL DEMANA 18 ANYS PER A MACIÀ MANERA

Els diaris inseriren a principis del mes passat la notícia de la sol·licitud, per part del fiscal de l'Audiència Nacional, de 18 anys de presó per a Macià Manera: 8 per pertànyer a banda armada i 10 per tinença d'explosius.

El seu defensor, però, considera excessiva aquesta petició de condemna.

INVERSIONS ESTATALS A BALEARS

El passat 20 de març, els parlamentaris del PSOE per Balears, diputats Antoni Costa, Emili Alonso i el senador per Mallorca, Antoni Garcias, ens varen reunir —a representants de la Premsa Forana— per exposar-nos l'import de les quantitats que els diferents ministeris han acordat invertir dins la nostra Comunitat Autònoma durant 1990.

Mijançant les partides subministrades un té la impressió que l'Estat compleix amb les seves obligacions quan aboca una respectable quantitat per invertir a les nostres illes. Però, per altra part,

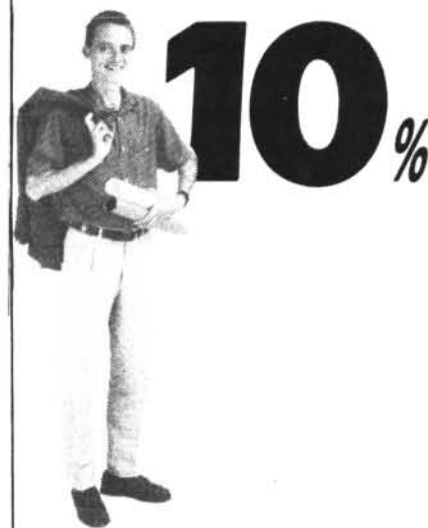
segons el dir dels entesos i observant les queixes de l'actual Govern de la C.A., afirmant que aquestes xifres són més baixes que la resta de la mitja nacional i de les altres Comunitats Autònomes, un resta expectant i confús

Aquest és el resum de les inversions estatals a les Balears per a 1990:

Total ministeris	10.344.924.000
Insero	577.464.000
Insalut	1.093.334.000
Total	12.015.722.000

O.A.

**Amb gairebé 5.000 Ptas.
al mes, Sa Nostra
em fa el**

Línia Futur Rodó

Un Exemple Per al teu Propi Pla

CAPITAL FINAL PREVISIBLE (1) AMB APORTACIÓ INICIAL DE:

EDAT	5.000 Ptes.	10.000 Ptes.
40	11.391.806	22.783.612

(1) Per a una edat de jubilació de 65 anys amb un increment anual de la quota del 7% suposant una rendibilitat neta del 10%.

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

L'Associació de la Premsa Forana

L'Associació de la Premsa Forana de Mallorca agrupa actualment 48 publicacions, amb la característica comuna d'esser d'informació local o comarcal i estar radicades a la part forana de Mallorca.

Aquesta Associació té una història de dotze anys; va esser constituïda formalment el dia 23 de febrer de 1980, després d'una sèrie de contactes entre membres de diferents revistes i publicacions.

ORÍGENS

Dos anys abans de la seva constitució com a Associació tingueren lloc les primeres trobades i reunions de feina, prèvies a la redacció d'uns estatuts, elecció d'un president i junta directiva.

La primera reunió se celebrà a principis de l'any 1978, a Sineu, on hi participaren representants de sis revistes: "Dijous" d'Inca, "Felanitx", "Perlas y Cuevas" de Manacor, "Sóller", "Manacor" i "Apóstol y Civilizador" de Petra, representades per Santiago Cortès, Gaspar Sabater, Bartomeu Pou, Rafel Ferrer, Manuel Picó, Salustià Vicedo i Miquel Riera.

Una passa important cap a la constitució de l'Associació va esser la segona reunió que tingué lloc a Manacor el dia 10 de maig de 1978, on es reuniren les revistes esmentades constituïdes amb el nom d'"Agrupació de Premsa Comarcal". En el transcurs de la reunió s'acordà la publicació d'un editorial conjunt amb el títol "Responsabilitat de la Premsa"; també foren admeses dins l'Agrupació les revistes "Bellpuig" d'Artà, "Vora Mar" de Peguera i "Flor de Card" de Sant Llorenç.

Un mes després, 12 de juny, tingué lloc la tercera reunió a Inca, a la que es prengueren unes decisions que, vistes ara amb perspectiva d'uns anys, semblen importants. A proposta de Pere Orpí, aleshores representant de la revista "Vora Mar", es canvià el nom d'"Agrupació de Premsa Comarcal" pel d'"Associació de Premsa Forana de Mallorca". També es decidí que les revistes associades havien de fer una campanya informativa sobre l'Autonomia de les Illes. En la mateixa reunió, seguint la línia de creixement iniciada des de la primera

reunió, s'admeté la publicació "Sant Joan" i es prengué l'acord d'admetre totes quantes ho sol·licitassin.

PRIMERA DIADA

Dia 10 de setembre se celebrà la primera gran diada que tengué lloc a Sóller on hi assistiren vuit publicacions. S'analitzà la problemàtica de la llengua catalana a Mallorca, es va prendre l'acord de redactar un editorial conjunt sobre l'ensenyament de la llengua, "La nostra llengua a les escoles", i es decidí fer habitual l'intercanvi d'articles i col·laboracions entre les publicacions.

Aquestes dues decisions preses a Sóller, es pot dir que fixaven dos objectius de la futura associació: preocupació especialíssima per la llengua del nostre país així com la col·laboració i ajut entre les publicacions agrupades.

A la pròxima reunió, que se celebrà a Artà, dia 5 de novembre, es prengué l'acord de legalitzar l'Associació. S'acordà que cada una de les publicacions elaboràs un esborrany d'estatuts, els quals, en una reunió a Inca, dia 20 de desembre de 1978, després d'esser sotmesos a estudi per part de les publicacions, foren redactats.

CENTENARI DE LA PREMSA A MALLORCA

L'Associació de la Premsa Forana de Mallorca celebrà dia 15 de juliol de 1979 la commemoració del bicentenari de la premsa a Mallorca amb una diada al Monestir de Lluc a la qual hi assistiren més de cinquanta persones i com a convidat d'honor don Lluís Alemany i Vich apotecari i estudiós de la premsa mallorquina. Totes les publicacions assistents presentaren una història i evolució de la premsa a les seves localitats respectives i es va redactar un manifest reafirmant la voluntat de continuar la tasca informativa i cultural com una contribució més a la formació i retrobament de la personalitat del poble mallorquí.

L'Associació va seguir creixent amb noves incorporacions; així, després d'admeses "Llum d'oli" de Porreres, "S'Encruia" de Deià i "El Gall" de Pollensa, a finals de l'any 79 són 14 les publicacions associades.

L'any 1978 començà
El 28 de febrer de 1980

Fa vuit anys que BO
Actualment la compon
després d'haver-se
El nom actual fou p

Dia 20 d'octubre tengué lloc una trobada a Sant Joan on varen esser presentats els estatuts que havien de regir l'Associació. Després d'aprovat per unanimitat es va proposar la possibilitat de fer una revista conjunta amb periodicitat mensual i d'àmbit provincial amb contingut satírico-humorístic. Són altes les publicacions "Círculo de Estudios" d'Alaró, "Puput" de Llubí i "Es Pi Gros" de Lloret.

APROVACIÓ DELS ESTATUTS

El dia 23 de febrer de 1980, en els locals del setmanari "Dijous" d'Inca, tengué lloc l'aprovació dels Estatuts de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca. Signaren l'acta i els esmentats

ELS TRES

SANTIAGO CORTÉS FORTEZA
Del "Dijous" d'Inca, fou el primer president; des del 27 de març de 1980 a l'11 de juny de 1984

La Mallorca als 12 anys d'existència

En les primeres trobades
varen aprovar els estatuts
A PAU s'hi incorporà
148 revistes de Mallorca
donat de baixa 18
oposat per Pere Orpí

estatuts Santiago Cortès i Gaspar Sabater (Dijous), Bartomeu Pou (Felanitx), Manuel Picó (Sóller), Carles Costa (Sant Joan), Salustià Vicedo (Apòstol y Civilizador), Gina Garcias (Manacor), Joan Riera (Círculo de Estudios), Josep Cortès (Flor de Card), Lluç Oliver (S'Encruia), Joan Barceló (Llum d'oli), Joan March (El Gall), Gabriel Frontera (Es Puput), Pau Bibiloni (Es Pi Gros) i Rafel Ferrer (Perlas y Cuevas).

Una vegada aprovats els estatuts pel Ministeri de Treball, es procedí, dia 25 d'abril, a l'elecció de la primera junta directiva de l'Associació. Fou elegit President Santiago Cortès (Dijous); Vicepresident, Manuel Picó (Sóller); Secretari, Pau Reinés (Dijous); Tresorer,

Carles Costa (Sant Joan); Vocals, Miquel Riera (Felanitx), Rafel Ferrer (Perlas y Cuevas) i Joan Riera (Círculo de Estudios). També es va redactar l'editorial conjunt "Balears i l'autonomia".

L'ESCUT

Pel mes de juny, a una reunió, fou elegit l'escut com a distinció de l'APFM i que hauria de figurar a les capçaleres de les publicacions associades. També s'acordà fer entrega de l'escut, a la pròxima diada, a don Miquel Marquès i a don Lluís Alemany.

El diumenge dia 22 de juny de 1980, les quinze publicacions integrades, varen retre, a Deià, un homenatge als senyors Marquès, director del "Sóller" i Alemany, recopilador i investigador de la premsa mallorquina, pel motiu d'haverlos nomenats President i Vocal d'honor respectivament de l'Associació. L'acte tengué lloc a l'Ajuntament de Deià amb assistència dels mitjans de comunicació de l'illa, publicacions de Premsa Forana, el Conseller de Cultura del C.G.I. Francesc Conrado de Villalonga, President

de l'Associació de la Premsa de Balears, Lamberto Cortès i amic dels qui reberen l'homenatge.

Dia 26 d'octubre i amb motiu del X aniversari de la revista "Sant Joan", la Premsa Forana de Mallorca celebrà una diada a Sant Joan. Hi va haver recepció a l'Ajuntament, parlaments de Miquel Gayà Sitjar, poeta, que presentà el número 100 de la revista "Sant Joan",

(Continua a la pàgina següent)

LES 48 REVISTES INTEGRADES DINS L'ASSOCIACIÓ

ALGEBELÍ (Muro)
N'ALÍ (Andratx)
APÒSTOL I CIVILITZADOR (Petra)
S'ARENAL DE MALLORCA
ARIANY
ARTÀ
BADIA D'ALCÚDIA
BELLPUIG (Artà)
BONA PAU (Montuïri)
CAN PICAFORT
CAMPANET
CAP VERMELL (Capdepera)
ES CASTELLET (Bunyola)
CERCLE D'ESTUDIS (Alaró)
COANEGRA (Sta. Maria)
DIES I COSES (Calonge)
DIJOUS (Inca)
ENTRE TOTS (Palma Nova-Magaluf)
FELANITX
FENT CARRERANY (M. de la Salut)
FLOR DE CARD (St. Llorenç)
SA FONT (Son Servera)
GALATZÓ (Puigpunyent)
INCA REVISTA
LLOSETA
LLUCMAJOR DE PINTE EN AMPLE
MANACOR COMARCAL
MEL I SUCRE (St. Joan)
MIRAMAR (Valldemossa)
ES MOLÍ NOU (Vilafranca)
MONTAURA (Mancor de la Vall)
PARÍS - BALEARES (S'Arracó)
PERLAS Y CUEVAS (Manacor)
ES PI GROS (Lloret de Vista Alegre)
PORTO CRISTO
PÒRTULA (Pòrtol)
RECUILL INFORMATIU (S. Servera)
RESSÒ (Campos)
ES SAIG (Algaida)
SANT JOAN
SANTA BÀRBARA (Vilafranca)
SANTA EUGENIA
SA SELLA (Sencelles)
SET SETMANARI (Manacor)
SÓLLER
S'UNIÓ DE S'ARENAL
VEÏNATS (Calvià)
LA VEU DE SÓLLER

RESIDENTS QUE HA TENGUT L'ASSOCIACIÓ

CARLES COSTA SALOM
Del "Sant Joan", actual president. Ja ho havia estat des de l'11 de juny de 1984 fins a l'1 de desembre de 1985

GABRIEL MASSOT I MUNTANER
Del "Pòrtula", fou el tercer president. Ocupà el càrrec des de l'1 de desembre de 1985 fins al 15 de desembre de 1989

A l'abril de 1983, la Premsa Forana celebrà una trobada a Montuïri

(Ve de la pàgina anterior)

de Santiago Cortes, president de l'Associació i de don Lluís Alemany. També s'inaugurà una exposició de bibliografia local. Es alta la publicació "Es Saig" d'Algaida.

INCORPORACIÓ DE BONA PAU

Amb motiu del XXV aniversari de "Ràdio Balear" es concedeix a l'Associació de Premsa Forana de Mallorca la distinció de "Populars 80".

A principis de 1981 són altes les revistes "Sa Pobra" i "Cap Vermell" de Capdepera. Es projectà fer un congrés, però no s'arribà a celebrar. Continuen les reunions i noves incorporacions. Ingressaren "Can Picafort", "Jusanna" de Ses Salines, "Binissalem" i "Diari de Buja" a principis de 1982, i el 29 d'abril, "S'Arenal" i BONA PAU. I ja pel desembre d'aquest any, "Es Castellet" i "Sa Gubia" de Bunyola, "Revista de Sineu", "Santa Bàrbara" de Vilafranca i "Llucmajor de pinte en ample".

El 14 de juny del 82 se celebra una diada a Felanitx i el 17 d'abril de 1983 una trobada a Montuïri on es visità l'arxiu municipal, la parròquia, el poblat talaiòtic de Son Fornés i el Puig de Sant Miquel. Durant la reunió es tocaren els temes dels "Premis Literaris" i es planificà el congrés. Dinàrem en el restaurant d'Es Puig. Són altes pel mes d'agost les revistes "Campanet", "Veïnats" de Calvià i "Artà", aquesta substituint a "Sa Comara Beneta". I pel novembre, "Pòrtula", de Pòrtol.

L'any 1983 es féu una visita a Algaida i a Cura, on s'entregà una placa al P. Salustià Vicedo. Passat l'estiu, el 16 d'octubre se celebra una trobada a Petra on es visita l'Ajuntament, el museu Fra Juníper Serra, exposició de premsa forana, i a Bonany se celebra una reunió de treball.

NOVA SEU SOCIAL

El 5 de març de 1984 a Algaida se celebra assemblea extraordinària per apro-

UNA DIADA EN EL MONESTIR DE LLUC PEL JUNY DE 1984

Coincidint amb l'any del centenari de la Coronació de la Mare de Déu de Lluç, el 19 de juny de 1984 celebràrem una diada en el Monestir, fou donada la medalla de l'APFM a la Verge, presentada la reedició del "Quinari" i es proclamaren els guanyadors dels "I Premis de Premsa Forana de Mallorca"

var esmenes als estatuts. També s'acordà concedir la medalla de l'APFM a la Mare de Déu de Lluç i reeditar, amb motiu de l'Any de Lluç, la "Guia dels pelegrins", més conegut com el "Quinari". És alta "Coanegra" de Santa Maria.

A Lluç, el 19 de juny es féu la donació de la medalla de l'APFM a la Verge. En el saló d'actes es presenta la reedició del "Quinari" en el seu centenari (1884-1984) i té lloc la proclamació dels guanyadors dels primers premis Premsa Forana de Mallorca.

Uns mesos abans, es va fixar nova seu social, essent des d'aquell moment a Sant Joan, carrer Princesa, número 24. Ja a la seu social, el dia 11 de juny se celebra assemblea general on hi assisteixen 24 de les 36 publicacions associades, 2 excusen l'assistència. Fou elegida nova junta directiva i Carles Costa, de Sant Joan, nou president.

A l'octubre es convoca la II Edició dels Premis Premsa Forana, patrocinats, com els anteriors, per "Sa Nostra". Durant aquest any han ingressat les publicacions "Algebelí" de Muro, "Paris-Balears" de S'Arracó, "Raiguer" d'Inca, "Porto Cristo", "La veu de Llucmajor", "Sal i Xeixa" de Santanyí, "A tota plana" de Manacor i "Lloseta".

Pel gener del 85 totes les revistes publicàrem un editorial conjunt: "¿Qui fa la normalització lingüística". Pel febrer

el President de la Comunitat Autònoma, Gabriel Cañellas, visità el local social, sopà amb els representants de les publicacions i entregà una placa commemorativa del 25 aniversari de la seva fundació a les revistes "Perlas y Cuevas" de Manacor i "Bellpuig" d'Artà. Pel febrer a Ses Sitjoles de Sant Llorenç celebràrem assemblea i es prengué acord sobre distribució d'ajuts d'organismes institucionals. A Montuïri, a l'abril, celebràrem un sopar amb el President del Consell Insular, Jeroni Albertí, el qual ofereix el patrocini per part del CIM del Congrés de la Premsa Forana. I per l'agost el setmanari "Sóller" celebra el seu primer centenari on hi assistí una nombrosa representació de l'Associació.

Durant aquest any 85 ingressaren les revistes "Campos", "Sa Font" de Son Servera i "Ariany".

PRIMER CONGRÉS

L'acte més transcendental de l'any 1985 fou la celebració del primer (i únic, fins ara) Congrés de Premsa Forana de Mallorca. Les ponències foren exposades per diferents personalitats de les illes i per membres de l'Associació de la Premsa Comarcal de Catalunya. Es prengueren les oportunes conclusions, se celebrà assemblea general extraordinària i fou elegida nova junta directiva

(Continua a la pàgina següent)

Durant els 12 anys de
 Premsa Forana, s'hi han
 incorporat 66 publicacions,
 de les quals 48 continuen,
 23 s'han donat de baixa
 i 5 han tornat a ser altes

(Ve de la pàgina anterior)

encapçalada per Gabriel Massot. També es redactà un manifest sobre la nostra llengua. A la cloenda hi assistí Jeroni Albertí, president del C.I.M.

Durant l'any 86 ingressaren a l'Associació aquestes publicacions: "Santa Eugènia", "Mel i Sucre" de Sant Joan, "Sa Comuna" de Selva, "Castell" de Llubí, "N'Alí" d'Andratx, "Es Molí Nou" de Vilafranca, "Galatzó" de Puigpunyent, "Inca revista" i "Fent Carreany" de Maria de la Salut.

Pel mes de març, el Conseller Gilet visita el local social de Sant Joan; per l'abril l'Associació participa a la Fira del Llibre, pel juny tenguérem assemblea en Es Molí den Gaspar de Luçmajor on foren entregats els III Premis Premsa Forana. A Muro, el 16 de novembre se celebra una diada i s'entreguen les conclusions del I Congrés.

AINA SOCIAS, PERSONA DEL POBLE

Per mantenir un canvi d'opinions sobre la Llei de Premsa que el PSOE pensa presentar al Parlament Balear, a Sineu tenguérem una reunió amb aquest partit, el mes de gener. Pel febrer i març el President del CIM té diferents reunions per comarques amb representants de les publicacions. És editat un llibre de l'Associació sota la coordinació de Josep Cortés i Rafel Ferrer. Pel desembre d'aquest any 87, a un restaurant de Vilafranca, foren elegides i entregades les distincions de la primera convocatòria "Persones del Poble", de la qual N'Aina Socias obtingué majoria. Fou

GABRIEL CAÑELLAS REBÉ ELS MEMBRES DE LA NOVA JUNTA DIRECTIVA

El President de la Comunitat Autònoma, Gabriel Cañellas, a mitjan gener passat rebé la nova junta directiva de l'Associació. Hi assistiren Carles Costa, president, acompanyat del vicepresident, Gaspar Sabater i del secretari, Onofre Arbona. Els altres vocals de la junta són: Rafel Ferrer, Maria Galmés, Jaume Casanovas i Gabriel Fiol

un acte d'homenatge organitzat per l'APFM i patrocinat pel CIM.

El 27 de juliol s'havia celebrat l'entrega del premis Premsa Forana a l'hotel "Sumba" de Cala Millor. I es va donar l'ingrés a "7 setmanari" de Manacor.

CONSOLIDACIÓ

Els dos darrers anys —1988 i 1989— poden considerar-se dins una etapa de consolidació pel col·lectiu de publicacions de l'Associació. S'han divulgat alguns editorials conjunts, s'han tornat convocar els "Premis de Premsa Forana" i els concursos de "Persones del Poble". Hem tenguut contactes i reunions periòdiques per debatre la marxa de l'Associació. No han mancat les subvencions que en diríem institucionals, les quals, per a algunes revistes són imprescindibles per a la seva edició; s'ha continuat amb la tasca de la normalització lingüística; s'han assentat els contactes amb els representants de les institucions autònòmiques. S'han incorporat noves publicacions, com són "Recull Informatiu" de Son Servera, "Dies i coses" de Calonge, "S'Unió de S'Arenal", "Badia d'Alcúdia", "Montaura" de Mancor de la Vall, "Resò" de Campos i "Entre Tots" de

Palma Nova-Magaluf; això pel que fa a l'any 1988. L'any passat s'hi afegiren "Sa Sella" de Sencelles i "La Veu de Sòller", i enguany ja s'hi ha associat "Miramar" de Valldemossa.

En el transcurs d'aquests 12 anys no han estat, però, tot incorporacions de noves revistes. De les 66 altes hi ha hagut 23 publicacions que per diferents motius han deixat de publicar-se. I d'aquestes, 5 que han tornat a ser altes.

A mitjan desembre passat hi tornà haver renovació de la Junta Directiva i per segona vegada Carles Costa fou elegit president i ara Onofre Arbona ocupa el càrrec de secretari.

Un considerable nombre de revistes que integren aquesta Associació varen començar impreses amb mitjans molt artesanals, utilitzant una gran varietat de tècniques d'impressió, com la multicopista, les fotocòpies i altres. Unes fetes amb mitjans molt modestes i amb un esforç notable per part dels seus editors, redactors i col·laboradors; però també hi ha revistes amb una gran organització empresarial, fetes amb una gran professionalitat i editores rendibles.

En tancar aquest treball volem deixar palès que sols hem tractat d'oferir un conjunt de dades, no exhaustiu, de la Premsa Forana de Mallorca. Algú, en el futur, la podrà completar i fer-ne la deguda història.

Onofre Arbona

ANIVERSARI DE L'APROVACIÓ DE L'ESTATUT D'AUTONOMIA

A l'acte commemoratiu de l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia celebrat a la seu del Parlament hi assistiren les primeres autoritats, nombrosos batles i personalitats del món cultural, artístic

i econòmic de les illes. El President del Parlament pronuncià unes paraules de caràcter institucional i reivindicà de manera clara la reforma definitiva de l'Estatut.

Nota.- La majoria de les dades i del text d'aquest reportatge foren extrets d'un que publicà Carles Costa a la revista "Sant Joan".

Honorat Manera Mayol

A principis de segle era Inspector General d'Enginyers, la més alta categoria del Cos

Possiblement un dels professionals montuïrers més destacats dins la seva carrera en els segles XIX i XX, dins l'àmbit espanyol, haurà estat amb tot mereixement Honorat Manera Mayol, un home que pels seus sabers i el seu "cap" va arribar a desenvolupar el més alt escaló dins el cos d'enginyers d'Espanya, amb el càrrec d'Inspector General d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de l'Estat.

Nasquè aquí, a Montuïri, devora plaça, en el carrer d'Es Pujol número 2, dia 22 de març de 1844 i morí a Madrid, als 80 anys, on s'havia instal·lat, en el "Paseo Recoletos" número 36, el 3 de gener de 1925. Una intel·ligència tan preclara acabava els seus dies completament desmemoriat, degut a una greu arterioesclerosi.

Era fill d'En Tomeu "Papalló" (1) i de Catalina Mayol Gomila, "de Son Coll", i es va casar amb Antònia Ladico, natural de Menorca i filla de Teodoro Ladico, un excel·lent economista (diriem ara) que va arribar a Ministre d'Hisenda i a Senador i Diputat a Corts.

D'aquest matrimoni tengué tres fills: N'Honorat, que fou Tinent Coronel, diplomata d'Estat Major i Gentilhome de la Seva Majestat; mort a Madrid, assassinat el 36. En Lluís, conegut a Montuïri per "don Lluís Papalló" o "don Lluís Pastís", el qual gaudia muntant a cavall i tenint com a confident el disminuït psíquic "Rafel de sa Costa". Na Maria Pilar, la qual visitava Montuïri i sobretot la seva cosina sa madona Prudència "de Maià". Aquesta, Na Pilar, es va casar amb un brillant militar de cavalleria que fou successivament General d'"Alabarderos", Capità General de Balears, Ajudant del Rei Alfonso XIII i "Jefe" de la Casa Reial. Durant la guerra fou ferit en el "Alto de los Leones", se li concedí la medalla militar i arribà a President del Tribunal Suprem de Justícia Militar.

Intel·ligència precoç

Al nostre personatge, Honorat Manera, de qui ara feim aquesta semblança, de petit ja se'l considerava un allot d'intel·ligència precoç, sobretot perquè

Tanta era la seva curolla per l'estudi que dinava amb el llibre obert

Honorat Manera Mayol, als 33 anys, amb l'uniforme d'Enginyer d'Estat

tenia una gran dèria per les lletres. Quan tengué 10 anys el varen haver d'enviar a estudiar a Lloret (mirau per on!) perquè allà hi havia aleshores un mestre, pedagog, superior als de Montuïri. Aquest mestre al cap de poc temps envià a demanar el seu pare, l'amo En Tomeu, per confessar-li que es veia incapaç per a tal alumne. Això fou el motiu pel qual el varen haver de traslladar a Ciutat per anar a una escola lul·liana (?), si bé per menjar anava a un hostal, fins que, amb alguns estudiants més, això devia esser devers l'any 1856, llogaren una estada amb cuina.

Uns anys després passà a Montision per seguir estudis superiors, i més enviant, per cursar la carrera d'enginyer, es traslladà a Madrid. Tanta era la seva curolla per l'estudi, que conten que fins i tot, durant les vacances d'estiu, tenia el llibre obert, recolzat a qualque tassó o gerra, durant les menjades.

No era molt alt d'estatura, però ben format, de cara atractiva, molt amable i agradós. Acabada la carrera, el seu primer destí com enginyer de l'Estat, fou al Port de Maó, on va conèixer la que seria la seva esposa. Després el destinaren a Barcelona, però allà hi estigué poc temps perquè prest el nomenaren per anar-se'n a ocupar una plaça a Madrid, on ja s'hi quedaria fins a la seva mort, exercint a la Capital la seva professió, escalant llocs a més de desenrotllar una intensa vida social.

Els dos fills mascles romangueren sempre fadrins; sols es va casar la filla, de la qual ja n'hem parlat.

Inspector General

Ell, N'Honorat, venia poc a Montuïri perquè durant la travessia marítima sofria grans marejos. Però, això sí, malgrat les ocupacions derivades del seu càrrec, escrivia molt.

En certa ocasió, essent ja Inspector General d'Enginyers, la més alta categoria del Cos, va encarregar a l'Enginyer Pere Garau Canyelles el projecte del traçat del tren a Palma a Sóller. I per a la inauguració, juntament amb Eusebio Estada, autor també dels traçats del FF. CC. de Mallorca, fou convidat a l'esdeveniment, al que no es féu pregar.

Per aquest motiu vengué a Mallorca i immediatament es presentà a Montuïri, a ca la seva neboda Prudència, casada amb l'amo En Joan "de Maià", on vivia la seva germana Isabel. Aquesta, quan el va veure, el va confondre amb un representant, fins que el va reconèixer per la seva veu. Tant és així que N'Isabel, quan el destrià, li digué: "No en volem, d'ulleres". I N'Honorat li respongué: "Bet, ¿i que no em coneixes?" ("Ja vos podeu suposar l'esglai!", comentava ella més endavant).

Aleshores el metge "de Maià", Joan Oliver, era un allot i el nostre Inspector en Cap d'Enginyers es va encaparroter en dur-se'l amb ell a la inauguració. Això era l'any 1909. L'any següent tomà a Montuïri on hi romangué devers una setmana. I d'ell ja no tenim constància que tornàs a la vila.

(Continua a la pàgina següent)

Honorat Manera Mayol

(Ve de la pàgina anterior)

**Caminers montuïrers,
conseqüència del seu càrrec**

La prodigiosa carrera d'Honorat Manera fou la conseqüència per la qual s'incorporaren a Obres Públiques una gran quantitat de caminers montuïrers. Els seus familiars pròxims (i no tan pròxims) rebien moltes peticions. Fins i tot la família d'En Macià "de ses Donades" (de llinatge Manera), parent seu, intervenia i se'n beneficiaren els seus, ja que el besavi de l'actual Macià Manera (casat amb una "Titina") era cosí del pare de NHonorat. Per cert que els dos cosins amb el besavi dels actuals germans Joan i Margalida de "Ca s'Hort", feien un trio tan unit que "no hi havia pa partit". Per a l'amo En Tomeu eren com els seus germans, ja que era fill únic (2).

Com hem pogut comprovar, acaben de complir-se els 65 anys de la mort d'aquest preclar montuïrer, un dels nostres que ha ocupat un lloc rellevant dins l'àmbit nacional. Bé es mereix Honorat Manera Mayol que qualche dia se li reti un homenatge i que d'alguna manera quedi constància dins la vila d'aquest fill del poble que assolí la més alta categoria dins una tan considerada professió, com era i és la d'Enginyer de l'Estat.

Onofre Arbona

(1) Per a un proper mes, projectam fer-ne una semblança.

(2) La majoria de dades d'aquest article ens les ha facilitades Joan Mateu Oliver "de Maià".

Gloses

**EN EL SOPAR DEL FINAL
DEL VI CAMPIONAT DE TRUC
(Can Pieres, 20 - 3 - 90)**

Som vell i no tenc delit
ni sé per on començar,
però si bé vull quedar
he de fer lo que m'han dit;
tant si és gran com si és petit
joves i vells, es que hi ha,
a tots faci bon profit;
i si en fan un altre pic
que mos tornin convidar.

Miquel Massanet "Parri"

EN EL MATEIX SOPAR

És un moment oportú
per deixar tothom saludat;
sa ràbia ja m'ha espasat,
amb unió i humildat
sense que n'hi falti cap
de malaltia o d'esclat,
si és de tots sa voluntat
a "luchar" el noranta-u.

Jo no convers per quimeres,
és sa pura veritat;
vaja un local acertat!
amb un públic tan honorat
de jovent de qualitat,
sense fer cap desbarat
de nit i dia auxiliat
pels amos de Can Pieres.

Biel Cerdà "Rupit"

"APUNTA'T ALS DRETS HUMANS"

**Una campanya d'Amnistia Internacional
Adreçada als sectors juvenils i educatius**

Amnistia Internacional reclama que la formació sobre drets humans sigui part permanent del sistema educatiu i demana als joves que s'uneixin en una xarxa per apel·lar en favor d'altres joves que pateixen violacions de drets humans.

Aquesta campanya, sota el lema "Apunta't als drets humans", pretén formar grups permanents de joves i associacions juvenils que treballin en una xarxa constituïda per a apel·lar en favor d'altres joves de tot el món que són víctimes de violacions de drets humans. Els membres d'aquesta xarxa rebran periòdicament informació sobre casos individuals i recomanacions perquè les seves accions s'afegeixin a les empreses per d'altres col·laboradors en tot el món a favor de les víctimes. I al mateix temps demana que la reforma del sistema educatiu possibiliti la inclusió definitiva de l'educació sobre drets humans en els diversos trams educatius.

Els joves i professors interessats rebran més informació sobre aquesta campanya dirigint-se a Amnistia Internacional Mallorca, C/. Sant Miquel, 36 de Palma; o a l'apartat de correus 50.318 de Madrid.

MODELMON

DINS LA
NOSTRA
COMARCA

MOBILIARI - ART - DECORACIÓ

Carretera Palma - Manacor, Quilòmetre 22'700 - Tels. 12.50.34 - 12.50.69 - 12.51.26
FINCA CABRER*21* CASAL D'ALGAIDA 07310 ALGAIDA (MALLORCA)

EL III CONCURS LITERARI

NINS D'ONZE I DOTZE ANYS QUE JA DESPUNTEN, AMB IMAGINACIÓ, COM A FUTURS GLOSADORS

ES DAU

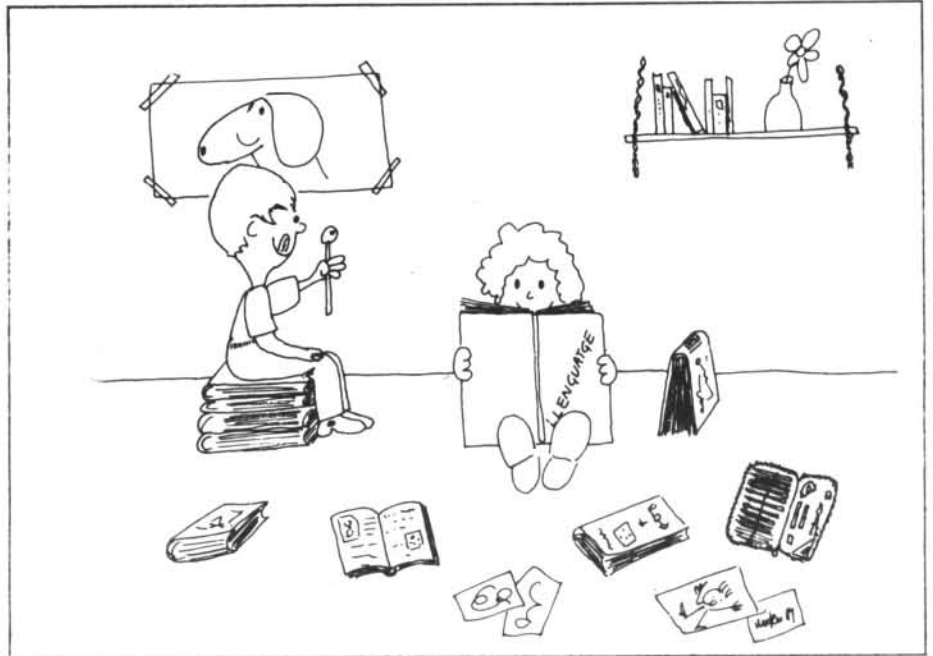
El Dau és un lloc
on tothom hi pot anar,
a jugar o a descansar,
tant si és petit com gran,
perquè allà tothom
hi està alegre.

Toni Verger Cerdà - 6è

ES CARRER DES CAMPANAR

Darrera es campanar,
un carreró hi ha;
aquest carreró,
és molt estretó
i molt petitó.

Magdalena Pocoví - 6è

BENESTAR

A Montuïri estam bé,
perquè esport no ens manca;
pujant i baixant carrers
anam tan lleugers
que el gimnàs no ens fa cap falta.

Joan Mateu Sbert - 6è

LA PADRINA NO SABIA LLETRA

La padrina no sabia lletra, però era una espira. Els anys, els patiments de tota casta i el treball l'ensenyaren a viure. I el nostre nin es preguntava: ¿Tindrà hereus el seny de sa padrina?... I aquella mitja rialleta seva, ¿com s'aprèn?

ELS GRAONS

Els graons de Montuïri,
sempre estan plens de gent.
Els diumenges, sobretot,
a la sortida de missa.

Els graons...
quantes coses han vist!
El marès massís...
repòs de tot un poble.

Ses tres creus.
Ses tres creus. Són tres?
Déu n'hi do...
una, dues, tres i quatre.
Sí o no?

Maria Pilar Amengual Gomila - 6è

ES DAU

Tu, nin petit...
¿Vols jugar amb l'arena?
Vés al Dau.
Tu, nin, ¿vols jugar a futbol?
Vés al Dau.
Tu, nina, ¿vols jugar a bàsquet?
Vés al Dau.
Tu, jovenet, ¿vols jugar a tennis?
Vés al Dau...
Per tantes coses,
tu i jo i tots,
anem al Dau.

Toni Cerdà Ferrer - 6è

EL DAU

Els vellets hi van a jugar,
fan bolles en l'arena.
Les dones de mitja edat
s'hi passegen cada horabaixa.

Jo hi passo cada dia
per anar a l'escola;
els nins hi juguen a futbol,
ballen i canten.

Toni Verger Miralles - 6è

NADAL

—¿Qui voldrà venir a jugar
el matí de Nadal?

—Jo, si no em poso malalt.

—No et posaràs malalt;
per Nadal...
fa lluna blanca,
i t'abrigaràs la manta.

—Que tinguis bon dia;
avui és Nadal,
t'espero al portal.

Per Nadal
les dones es femen
el devantal,
i els homes...
se'n van a l'hostal.

Esteve Barceló Cerdà - 6è

MONTUÏRI A LA GRAN ENCICLOPÈDIA DE MALLORCA

CASA NOVA, SA.- Topònim genèric molt freqüent a Mallorca. Designa una construcció recent en relació a una altra més antiga. Es presenta amb article o sense, i sol anar determinat per un topònim específic - Al terme de Montuïri. Documentada el 1672, pertanyia al lloretà Gaspar Fontirroig -de Son Bauló-. Confrontava amb Son Bauló, Son Terrassa, Son Servera, Son Boivàs Vell, Son Boivàs Nou i Son Miralles. Era arrendada conjuntament amb la possessió major de Son Bauló de la qual fou part, i feia 500 lliures de renda. Tenia cases i era dedicada a conreus de cereals i ramaderia ovina.

CASTANYER, SON.- Possessió del terme de Montuïri, situada entre Cugulutz, Son Jordi, Son Oms, Mianes, Son Comelles i Son Bages. Ocupa un comellar voltat pels puigs de Cugulutz, Son Baco i Mianes. Documentada al s. XVI, pertanyia als Castanyer, de qui prengué el nom. El 1656, era del senyor Domènec de Comelles. El 1863, tenia 196 hes. i pertanyia als Mojà que, amb motiu de la crisi de la fil·loxera, foren obligats a establir-la (1895-1910) i desaparagué com a gran propietat. Les cases antigues, situades damunt un turó en el centre de la vall, amb 25 quarterades de terres, passaren als Florit -de Lloret-. En deriven les propietats dites Son Castanyer Vell, can Mamec, can Magí Nobre, can Florit i la pleta de Son Castanyer, on

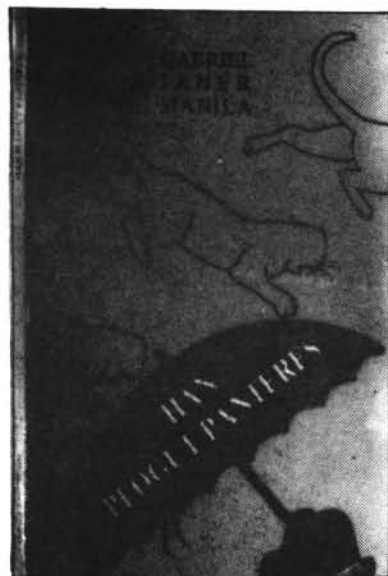
nasquè (1917) el poeta Miquel Gayà Sitjar.

CASTELLET, ES.- Propietat rústica del terme de Montuïri, situada entre la font Bosseta i Son Comelles.

CAVALLER, CAN.- Propietat rústica del terme de Montuïri, entre Son Ripoll i Son Palou.

UN LLIBRE NOU

HAN PLOGUT PANTERES
de Gabriel Janer Manila

Mitjançant el relat d'un parricidi, aquesta novel·la ens ofereix l'anàlisi d'una revolta de joventut. Veim com el protagonista es rebel·la violentament no sols contra el món en què viuen els seus pares, sinó també contra els propòsits d'aquests, d'integrar-lo dins un món burgès.

El protagonista és un estudiant mallorquí que deambula per Barcelona, deixa moltes classes, fomenta amistats no sempre correctes, se subleva contra els seus progenitors que desitgen fer d'ell un jove perfecte...

Però, sobretot, el que més ens ha cridat l'atenció són els meravellosos retrats de les persones que surten a escena i les inestimables descripcions del medi en què es desenvolupa la narració. Tant és així que en aquesta novel·la, Gabriel Janer ens mostra a més d'una ambiciosa descripció, l'aventura i el risc d'una persona que desitja la llibertat, malgrat hagi d'esser contra corrent.- O.A.

MUY INTERESANTE
Pagamos hasta el

13% TAE

desde la primera peseta.

Sin comisiones ni descuentos.

en imposición a plazo fijo, a doce meses, de
MARCH HIPOTECARIO, S.A.

De 1.000.000 a 2.500.000 # 12, - %TAE

De 2.500.000 a 5.000.000 # 12,50 %TAE

A partir de 5.000.000 # 13, - %TAE

Infórmese en cualquiera de nuestras oficinas.

BANCA MARCH

L'equip infantil, cinquè en el grup pobles de primera regional

S'ha aconseguit una de les cotes més elevades del futbol montuïrer

El seu entrenador, Cristòfol Ors, analitza aquesta gesta

Un dels cims més elevats del futbol infantil montuïrer s'ha aconseguit enguany. I es pot fer aquesta asseveració perquè els nostres al.lots s'han classificat en cinquè lloc del grup de pobles de primera regional.

Un dels artífexs més qualificats per parlar d'aquesta conquesta és Cristòfol Ors Roca, el seu entrenador d'aquesta temporada. Viu a Ciutat però ben conegut dins el futbol montuïrer per la seva professionalitat, per esser un home honrat i molt agut, però amb un geni molt curt. Així qualificava aquesta gesta:

—¿Creus que heu duit una bona marxa, aquesta temporada?

—Sí, perquè hi havia molta gent que es pensava que l'equip, salvant la categoria, ja hauria complert el propòsit, però ja a principis de temporada vaig dir que quedaríem dins el cinc primers; i així ha estat.

—¿Penses que el lloc que heu aconseguit a la lliga, és el que us toca?

—No; crec que si començàssim ara la temporada, coneixent el al.lots i sabent el rendiment que els puc exigir a cada un d'ells, podríem aconseguir el tercer lloc.

—¿Consideres que hi ha bona gent per un futur Montuïr?

—Hi ha un bon grapat de jugadors, que si segueixen la línia disciplinària, la qual actualment és la base del futbol, podran jugar amb el Montuïr gran. Aquests són cinc o sis.

—¿Quins jugadors formen la plantilla?

—Rafel Alcover, Jaume Serra, Angel, Jaume Alcover, Miquel Sastre, Joan Nicolau, Guillem Munar, Biel Roig, Cristòfol Amengual, Joan Verger, Tomeu "Quelet", Francesc Barceló, Pere Ors, Miquel Verd, Josep Pajon, Jaume Mas.

—¿Com s'han portat els pares dels respectius jugadors?

—El pares normalment, de tots els equips en general, són la nota negativa del futbol base; no obstant jo, com entrenador de l'equip, en aquest aspecte he sabut posar-me en el meu lloc i els pares en el seu. Per això no he tengut cap problema ni un. Estic molt agraït de la labor realitzada.

Cristòfol Ors

—Sabem que has tengut un jugador a la selecció balear. ¿Quina satisfacció t'ha produït?

—M'ha donat molta alegria. Es pot dir que no ho esperava encara que ho sabés cert, ja que en Jaume ha complert el primer any d'infantil; i això anima molt a la selecció.

—¿Penses seguir d'entrenador l'any que ve?

—De moment crec que sí. Em fa ganes d'entrenar els cadets, perquè els al.lots d'enguany s'han portat de meravella; el que passarà serà que tendrem una plantilla molt curta i això suposarà que haurem de fixar qualche jugador extern.

—Ja per acabar, ¿podries dir-nos, cas que entenis els cadets, si podreu millorar el lloc d'enguany?

—Sí, crec que sí; perquè quasi conec tots els jugadors i sé la feina que els puc manar. Això farà que tenguim més confiança en ells i estic segur que quedaran en un bon lloc.

Tomeu Verger

VI DIADA AUTOMOBILÍSTICA

Per a dia 16 d'aquest mes, 2a. festa de Pasqua, està programada la celebració a Montuïr de la "VI Diada Automobilística", una competició que consistirà en 2 proves d'habilitat i 2 de regularitat el matí, i una d'habilitat a l'horabaixa. Aquesta Diada està organitzada pel Patronat Municipal d'Esports, a la que hi podran participar cotxes degudament homologats i autoritzats per a tals proves. Les inscripcions acaben dia 12 i l'entrega de trofeus es farà a les 20.30 h.

Els itineraris són: Tram núm. 1: Sortida de Plaça i pas per les següents cruïlles: Hostal, Carr.Manacor, Porreres, Son Bascós, Alcoraia, Son Palou, Cas Carboner, camí Pelut, Porreres, Ses Rotes i arribada.

Tram núm. 2: des de la sortida es passarà per las següents cruïlles: Camí Can Canai, Porreres, Sant Joan, Camí Pou del Rei, Lloret, Sencelles, Son Fornés, Carr. Montuïr i arribada.

Al llarg de la competició, els infantils han assolit una de les fites més altes del futbol montuïrer. (Foto del darrer "Torneig de sa Llum")

BÀSQUET

Excel·lent classificació en cadet femení

Al llarg del passat mes de març han estat jugant el play-off dels quatre primers de Mallorca, dels quals els dos primers passaran a disputar les finals de Balears contra els campions de Menorca

i Eivissa els dies 6, 7 i 8 del present mes d'abril a les instal·lacions del poliesportiu "Prínceps d'Espanya" de Palma. A l'hora de redactar aquesta informació mancaven dos decisius partits contra el

Jovent i el Sant Josep. Guanyant un dels dos, les nostres jugadores assolirien un dels dos primers llocs.

Aquests han estat els resultats d'aquest play-off:

- Perles Manacor, 41 - Montuïri, 42
- Montuïri, 41 - Jovent, 39
- Sant Josep, 56 - Montuïri, 51
- Montuïri, 59 - Perles Manacor, 56

ELS DOS EQUIPS DE MINI-BÀSQUET FEMENÍ ESCOLAR

Enguany tenim dos equips de ninetes de quart, cinquè i sisè que aprenen a jugar a bàsquet. Donen les primeres passes. Intervenen en el torneig comarcal denominat de promoció. Els equips que formen el grup són: Montuïri A, Montuïri B, Sineu, Lloret, Santa Eugènia i Petra. Les entrenen els joves Mateu Coll i Margalida Amengual, i el delegat és el professor del Col·legi, Biel Miralles.

EQUIP A DE MINI-BÀSQUET

Dretes: Joana Maria Gallard, Neus Oliver, Ma, Francisca Pocovi, Catalina Ma. Ribas. Assegudes: Cati Barceló, Margalida Sandra Verger, Mateu Coll (míster), Margalida Cerdà i Aina Gomila

EQUIP B DE MINI-BASQUET

Dretes: Francinaina Antich, Maria Ribot, Basília Pocovi, Isabel Tous i Ada Cristina Cañada. Agenollades: Teresa Ribot, Mateu Coll (entrenador) Pilar Amengual i Eloïna Ribas

INFANTIL FEMENÍ

- Montuïri, 29 - Jovent, 22
- Montuïri, 32 - Joventut Mariana, 28
- Montuïri, 45 - Sant Josep, 7
- Jovent, 37 - Montuïri, 27

Amb aquest darrer partit han acabat el play-off corresponent a la classificació dels llocs cinquè al vuitè de Mallorca. El primer ha estat el Jovent seguit pel Montuïri, Joventut Mariana i Sant Josep. D'aquesta manera les infantils montuïreres han quedat sisenes de Mallorca en aquesta temporada.

FUTBOL

Resultats del mes passat

BENAJMINS

- Santa. Maria, 2 - Montuïri, 1
- Petra, 1 - Montuïri, 1
- Algaïda, 0 - Montuïri, 0
- Bunyola, 4 - Montuïri, 2

ALEVINS

- S'Horta, 0 - Montuïri, 1
- Montuïri, 5 - Cardassar, 0
- Espanya, 3 - Montuïri, 1
- Montuïri, 4 - Colònia, 1

INFANTILS

- Poblense, 2 - Montuïri, 0
- Montuïri, 3 - Escolar, 2

Amb aquest partit va finalitzar el campionat de I regional. El Montuïri ha duit a terme una més que excel·lent campanya havent quedat en cinquena posició d'entre tretze equips. Només ha estat superat pels clubs amb gran historial i de poblacions majors: Olímpic de Manacor, Sallista d'Inca, Poblense i Badia de Cala Millor. Tot un qualificat èxit en aquesta primera temporada posterior a l'ascens a la màxima categoria infantil insular. Enhorabona a tots: ju-

(Continua a la pàgina següent)

Els quatre partits de preferent, resolts en els darrers moments

(Ve de la pàgina anterior)

gadors, entrenador, pares, delegats i club.

Classificació final:

1.- Olímpic	24	22	0	2	21	18	44	+20
2.- J. Sallista	24	20	3	1	107	14	43	+19
3.- Poblense	23	17	3	3	68	20	37	+15
4.- Badia C.M.	24	15	4	5	73	26	34	+10
5.- Montuïri	24	13	4	7	47	36	30	+6
6.- Petra	24	13	3	8	57	36	29	+5
7.- Escolar	24	12	3	9	48	34	27	+3
8.- Barracar	24	5	7	12	32	61	17	-7
9.- Bto. R. Llull	24	6	2	16	17	48	14	-10
10.- Campos	24	4	6	14	26	60	14	-10
11.- Binissalem	23	4	1	18	23	83	9	-15
12.- Murense	24	2	2	20	15	29	6	-18
13.- Pto. Cristo	24	1	4	19	20	83	6	-18

Dia 24 de març passat començaren el torneig Copa President. En el seu grup hi participen el Sallista d'Inca, Poblense i Beat Ramon Llull d'Inca. L'inici fou totalment positiu. Derrotaren en "Es Revolt" al Sallista d'Inca per 1 - 0.

JUVENILS

Montuïri, 3 - Colònia, 2

Xilvar, 3 - Montuïri, 3

Montuïri, 5 - Algaida, 0

I PREFERENT

Montuïri, 1 - Alaró, 0

Difícil i disputada victòria enfront d'un dels equips capdavanters de la classificació. Va esser providencial la sortida del juvenil Tomeu Verger a

manca de quinze minuts. Acabava de substituir l'altre Tomeu Verger quan, després de treure una falta, el subsegüent remat de cap, va suposar una meritòria victòria.

Pollença, 2 - Montuïri, 2

Resultat totalment no adient als mèrits del Montuïri que, a manca d'un minut perquè es complís el temps reglamentari va ser castigat amb un penal totalment injust que va representar l'empat a dos.

Montuïri, 1 - Calvià, 0

Aquí els nostres representants varen marcar el gol en el minut 90. Fou obtingut per Marian Garcia, el millor jugador sobre el terreny de joc. Va esser alabada i decisiva la determinació del "míster" local en treure una altra vegada i també a manca d'un quart d'hora, el juvenil Tomeu Verger, el qual va donar un altre aire a la davantera. Aquest darrer quart va esdevenir l'únic bo de l'encontre.

Soledat, 1 - Montuïri, 0

Aquest mes de març s'ha caracteritzat perquè tots els quatre partits s'han resolt en els últims minuts. D'aquesta ma-

nera perdé el Montuïri que tocava haver guanyat dins el terreny d'un dels equips que ocupen un dels darrers llocs de la classificació. Tots esperàvem una victòria vermell-blanca. No va esser així a ran de les ocasions desaprofitades i de la deficient actuació de la major part dels jugadors.

Biel Gomila

NOCES D'ARGENT

ABRIL 1965 - 1990

Miquel Mayol Gomila "d'Es Pont"
amb

Petra Fiol Miralles "Terrica"
21 Abril 1965

Rafel Miralles Cerdà "Costa"
amb

Antònia Rossinyol Verd "Bou"
22 Abril 1965

Els desitjam que els 25 anys
de matrimoni sien presagi
de permanent felicitat

L'EQUIP DE FUTBOL-SALA DEL CICLE INICIAL 88 - 89

Són els més joves dels 12 equips de futbol, bàsquet o futbol-sala de Montuïri que cada cap de setmana participen en competició. Es tracta de l'equip escolar del cicle inicial de futbol-sala. Juguen una lliga de sis equips: Montuïri, Sant Joan, Sineu Sant Jordi, Verge de Monti-Sion de Porreres i Petra. Són els nins de 1er. i 2on. curs d'EGB. Encara que els resultats no comptin a aquesta edat, podem assenaylar que dins Sineu guanyaren per 1 - 6.

Drets: Joan Verger Jaume (entrenador), Tomeu Verger, Miquel Cañellas, Cristòfol Tous i Antoni Ribas. Asseguts: Joan Miralles, Mateu Fontirroig, Joan David Verger i David Pinteñc.

BENJAMINS DE FUTBOL - SALA 89 - 90

Aquest equip participa al torneig benjamí de futbol-sala de la comarca "Montuïri" dels jocs escolars. Juguen cada diumenge a les onze del matí. Els seus rivals són: Sineu, Sant Jordi Verge Monti-Sion de Porreres i Algaida.

Drets: Jaume Mas (entrenador), Gabriel Sampol, Josep Mas, Guillem Nicolau, Bartomeu Gomila i Bernadí Font. Ajupits: Joan Antoni Ramonell, Josep Mulet, Jaume Mas, Joan Sampol, Bartomeu Fullana i Vicenç Sampol (Fotos Biel Gomila)

DEMOGRAFIA

Març de 1990

MATRIMONI

Dia 3.- Bernat Rado Coll amb Catalina Ribas Ribas.

50 anys enrera

MARÇ DE 1940

Degut a un accident, es va esbucar la creu que hi havia a la plaça de "Ramón y Cajal". Aquest mes de març fou de bell nou col·locada, però ara ran de la paret del convent de Ca Ses Monges. Féu les obres el picapedrer Miquel Mayol Mayol i cobrà 73'60 pessetes.

25 anys enrera

Abril de 1965

FILL ADOPTIU

El qui havia estat Governador de Balears, José Manuel Pardo Suárez, dia 9 d'abril fou nomenat Governador de Madrid. Quan ho havia estat d'aquí, econòmicament va ajudar en gran mesura a la construcció de la carretera d'Es Puig de Sant Miquel. Per aquest motiu i aprofitant aquesta avinentesa, l'Ajuntament, en sessió extraordinària, celebrada dia 1 de Juny següent, acordà: "Declarar i nomenar a perpetuïtat fill adoptiu d'aquesta Reial Vila de Montuïri, a l'Excel·lentíssim Sr. D. José Manuel Pardo Suárez".

PLUVIOMETRE

Pluja caiguda a Montuïri durant el mes de març de 1990.

Dia 4	15'50 litres m2.
" 5	1'40 "
" 24	3'00 "
" 25	6'10 "
" 26	3'30 "
" 27	0'30 "
" 29	6'50 "
Total	36'10 "

GUINAR EN CASA**LLOM AL FORN****INGREDIENTS**

- 1 quilo de llom.
- 1/2 quilo de mongetes tendres.
- 1/4 de pastenagó.
- 1/2 quilo de xampinyons.
- 1 quilo de patates.
- 2 tomàtigs.
- 1/2 tassó de salsa de tomàtiga.
- 1 ceba.
- 2 pastenagons.
- 1 tassó d'oli.
- 1 tassó d'aigua.
- 1 tassó de vi sec.

ELABORACIÓ

El llom es prepara el dia abans. Es posa en adob unes dues hores amb sal, suc de llimona i pebre bo. Es ferma ben fort, es posa al forn amb un tassó d'aigua, un d'oli i un de vi sec. Ha de coure amb poc foc unes dues hores girant-lo un parell de vegades. Quan fa una hora que cou hi posam dues tomàtigs, una ceba i dos pastenagons. Una vegada cuit el llom, es desferma i quan és fred es fan tallades. Les verdures es preparen el mateix dia, es bull el pastenagó i les mongetes. Llavors ho passam per la pella junt amb els xampinyons. Les patates es tallen a daus petits i es frigen. Dins una greixonera posam les tallades de llom, damunt les verdures frites i la salsa, feta amb el pastenagó, la ceba, les tomàtigs, la salsa de tomàtiga i suc de coure el llom. Deixam que bulli un poc i moments abans de servir-ho hi posam les patates frites.

Recepta de

Joana Garau Garcias, "de sa Farinera"

Gloses**EL RETORN DE L'AMO EN PARRÍ (Després d'una llarga malaltia)**

He tornat altra vegada,
que mai m'ho havia cregut;
si Déu me dona salut
talment com sa que tenc ara,
per divertir sa rotlada
jo faré tot lo que puc.

Quan pens en lo que he passat,
sa meva sang s'aborrona;
Déu ne guard tota persona
de tan trista "enfermedat".

No puc contar es viure meu
que allà dedins vaig passar;
gràcies a Déu puc donar
que una nora me guardà
sempre com si fos fill seu,
cosa que an ets ulls de Déu
recompensada serà.

Miquel Massanet "Parri"

Menjador de la 3a. Edat
6 de març de 1990

DESAIRE (Als qui fan befa)

Per glosar jo no estic bo,
no tenc res a dins es cap,
i llavò som afinat
que tothom se'n riu de jo,
i qui fa feina de bon cor
no mereix esser burlat.

N'hi ha que me tiren planxes
fortes, i els he d'aguantar;
i ara per jo descansar
¿per què és que no feis glosar
quatre mesos madò "Manxes"?

Miquel Massanet "Parri"

EL DIA DE SANT JOSEP (Al menjador de Ca Ses Monges)

Moltes vegades en s'any
jo glos i ningú em contesta;
i ara et vull dir amb aquesta:
Que molts d'anys puguis fer festa
amb sa salut tan xalesta,
Pep Ximena, com enguany.

Miquel Massanet "Parri"

ANUNCIS CLASSIFICATS**VENDES**

FINCA rústica a Son Barceló, d'un quartó, caseta, arbres fruiters, safereig i pou. Es ven. Tel. 12 51 72.

LLOGUERS

LOCAL petit devora plaça. Preu assequible. Tel. 64 60 20.

"Sa Festa des Puig", culminació de les festes pasquals

MISSSES DE LA COMUNITAT

Amb l'opotuna preparació i participació activa d'un grup de cristians de la nostra parròquia, se celebraren dia 11 i dia 31 de març les primeres Misses de la Comunitat proposades pel Consell Parroquial de Pastoral.

És una llàstima que no hi participi més gent jove, sobretot en la preparació, a fi d'aportar idees noves i aconseguir unes Eucaristies més vives i animades.

CURSET PREPATRIMONIAL

Dia 23 d'abril, a Porreres, començarà un nou curset preparatori per a les parelles de l'arxiprestat que facin comptes casar-se dins els pròxims mesos. Els interessats poden passar per la rectoria per informar-se i formalitzar la inscripció.

JORNADES DE REFLEXIÓ I PREGÀRIA

La Delegació de Moviments Seglars, d'acord amb un dels Objectius de l'Assemblea Diocesana, ha organitzat unes jornades de reflexió i pregària per als seglars que hi vulguin prendre part. Les pròximes jornades seran a Ca ses Monges de Campos, de dia 28 d'abril fins dia primer de maig. Seran dirigides per Mn. Josep Estelrich i Mn. Andreu Genovart.

COL·LECTES ESPECIALS

Les darreres col·lectes extraordinàries orientades a ajudar a diverses necessitats de l'Església, han donat a Montuiri el següent resultat en pessetes:

Església de Rumania (28 Gener)	23.000
Campanya contra la fam (11-2)	82.000
Dia del Seminari (18 març)	41.500
Moltes gràcies.	

PROGRAMA DE LES CELEBRACIONS DE SETMANA SANTA I PASQUA

DIVENDRES 6 ABRIL

A les 21.- Celebració Penitencial.

DIUMENGE 8, DIA DEL RAM

A les 11'30.- Benedicció de rams a la placeta de Ca Ses Monges. Seguidament processó i Eucaristia.

DIMECRES 11

A les 19'30.- Missa Crismal a la Seu.

DIJOURS SANT, DIA 12

A les 20.- Eucaristia del Darrer Sopar, Processó i Vetla de Pregària.

DIVENDRES SANT, DIA 13

A les 20.- Celebració victoriosa de la Creu de Crist. Davallament i Processó cap a Ses Tres Creus.

DISSABTE SANT, D A 14

A les 21'30.- Vetla Pasqual.

DIUMENGE 15. PASQUA DE RESSURECCIO

A les 10.- Processó de l'Encontre i Ofici de Pasqua.

DILLUNS 16. SEGONA FESTA

A les 21.- Ofici solemne amb la participació de la Coral Parroquial.

DIMARTS 17. FESTA DES PUIG

A les 9.- Partida cap al Puig de Sant Miquel.

A les 11.- Missa concelebrada en honor de la Mare de Déu de la Bona Pau, presidida per Mn. Rafael Umbert, Vicari Episcopal de la zona IV.

A continuació, ball de bot i festa popular.

Molts d'anys, i bones festes!

L'EMPRESA DE SERVEIS FUNERARIS NO COMPLEIX EL CONTRACTE

Tots els batles de la "Comunitat des Pla" varen protestar perquè el conveni que havien pactat amb l'empresa concessionària dels serveis funeraris no es duien a terme segons havien firmat, de tal manera que la gent, quan demanava, per exemple, un servei de primera categoria segons les taules que havien establert el passat estiu —i que vàrem publicar a BONA PAU en el juliol—, la funerària deia que eren molt magres i obligaven als qui els necessitaven a abonar una

quantitat més elevada, tant és així, que per un servei de primera, que abans valia de 70 a 80 mil pessetes i que els batles el rebaixaren a 44.800, se'n feien pagar, segons ha manifestat qualcú, una altra vegada de 70 a 80 mil pessetes.

Com es pot veure la funerària no ha complert el pacte i se li va donar un plaç que finalitzava a finals del mes passat. Cas que no estigui disposat a complir, se li rescindirà el contracte, segons manifestacions del nostre batle.

Bella vista d'es campanar des de la cantonada de «ca s'escolà».

PROJECTE D'AUTOFINANÇAMENT

El Consell Presbiterial i el Consell Diocesà de Pastoral han elaborat un avantprojecte titulat: "Com fer camí vers l'autofinançament de la nostra Església de Mallorca". Es tracta d'un document molt realista de cara al manteniment econòmic de l'Església en un futur immediat. Per a cobrir les seves necessitats més elementals no basta que els feels en fer la declaració de renda posin a l'"assignació tributària" la creu corresponent, sinó que s'hauran de cercar altres sistemes d'ajuda responsable i eficaç par part de la gent.

Les despeses d'una parròquia en concepte de personal, conservació, funcionament, activitats pastorals, etc., són considerables, i es fa necessari que en prenguin consciència i se'n responsabilitzin els qui sovint o esporàdicament utilitzen els seus serveis.

Aquest avantprojecte s'està estudiant per part dels Consells Parroquials d'Assumptes Econòmics i altres grups representatius, a fi que aportin suggerències i correccions. Oportunament donarem compte del resultat.